

KÜRD xalqı mübariz və qəhrəman xalqdır

DİPLOMAT

H.Əliyev

№ 20 (131), 01 - 07 Avqust, Tebax sal 2011
Ji meha şubatê sala 2003-a tê weşandin

Həftəlik İctimai-siyasi qəzet
Rojnama heftename civakî û siyasî

Qiyməti, 40 qəpik
Hêjaye

Bilirsən, nə etmiş kürdlər bir zaman? Qurtarmış İslamı çox ağır dardan! | Qədim Avropanın xaçpərəstləri, Yüz illər sındırmış göy məşidləri. | Müsəlman keçmişin öyrənsə əgər, Kürdün dərgahına daim baş əyər.

Səbahəddin Eloğlu

İlham Əliyevin və Türkiyənin Baş naziri Rəcəb Tayyib Ərdoğanın təkbətək görüşü olmuşdur

Kurdistanî - BI DAWÎ HATINA DÊRENDAZA SERXWEŞIYÊ MESÛD BARZANÎ SEROKÊ HERÊMA KURDISTANÊ PEYAMEK SPASIYÊ PÊŞKÊŞÎ GELÊ KURDISTANÊ KIR

Ji bo bi dawî hatina rêwresma serxweşiya xwedê jêrazî Hemayîlxan a dayika birêz Mesûd Barzanî, Serokê Herêmê peyamekî spasiyê pêşkêşî gelê Kurdistanê kir ku eve jî naveroka wê ye:

Bi navê xwedayê mezin û dilovan Spasiyên bêpayan li xwedayê perwerdegar dikim ku yarmetiya me da rêwresma matemîniya xwedê jêrazî (Hemayîlxan) a dayika min bi aramî û asayî birêve çû.

Spasiyên germê pir qedirgiran û hürmetê jî ji bo wan hemû welatiyên birêz û berpîrsên hikumî û hizbî yên İraqa Federal û Herêma Kurdistanê dikîn ku beşdarî li matemîna Silêmanî, Hewlêr, Kerkûk, Dihok û her ciheke nav welat û derve de kirin.

Her wiha spasiyên germ ji bo birêzên serkirde û berpîrsê bilindên welatên dost, balyoz, konsol û dîplomatarên Bexda û Hewlêr û ji bo wan hemû kesayetî û aliyê birêzên ku bi telefon yan e-mail û her awayeke din peyamên xwe û pîrsê û serxweşiyên xwe ya ji bo koça dawîya xwedê jêrazî gihandin.

Me gelek rêz û hürmet ji bo wan hemû aliyê birêzên kesayetiyan û welatiyên heja yên Ereb, Tirkmen, Kildan, Aşurî û hemû pêkhat û çin û tuwêjên cuda cudayên İraq û Kurdistan û Kurdên perçeyên din û penaberan heye.

Spasiyên bêpayan jî ji bo jinan ku li parêzgehên Herêmê bi taybetî li Hewlêrê amadeyê rêwresma serxweşiyê bûn.

Hêvîdarîn hestên yekbûna hemû aliyek li vê yekê da bibê sedema rêkheftina çareserîya pîrsên İraqa Federal û pêşxistina

dostayetî û birayetiya li navbera pêkhatan da û pêşxistina aşî û aramî û tebayîya Herêma Kurdistanê da ku hevî û daxwaza xwedê jêrazî bû, ku bi awayekî xwe hengav bi hengav li gel pêşkeftina pêvajoya siyasî û binyatnana Herêm û hemû İraqê da bû.

Gelek cihê serbilindî û dilxweşiya meye ku koçkirina dayika me ya delal bû sedema komkirina rêzên gelê me û bingehêkî guncaw saz da ji bo belavkirina ruhê tebayî û aşîvaniya li Herêma Kurdistanê û tu demek lutf û evîna xuşk û birayên me yên Kurdistanê ji bir nakîn, her wiha bi xem ve hatina wan hemû serkirde û nûnerên gelan û kesayetiye fermî û civakiya İraqê û welatên hevşû û nişandana wan hemû lutf û hatin buye cihê şanazî û pêzanîna me.

Li vir da spasiyêke taybetî pêşkêşî birayê birêz Serok Mam Celal dikim ku ji firokxaneyê ve li gel termê pîrozê dayika me ve hat û heta bi ax spartina li Barzan û heta dawîya roja serxweşiyê hevparê xema me bu.

Bi navê xwe û malbata xwe ve peyman didîn gelê İraq û gelê Kurdistanê ku berdeyam bîn li xizmeta aşî û tebayî û demokrafî û dadperwerî û pêşkeftina komeleyetiyê bi Herêma Kurdistanê ve seranserê İraqa Federal da, herdem hêz û şiyana xwe bi navê pêkanîna hevî û armanca rewayên xelk da bi bê cudahî terxan dikin.

Ji xwedayê dilovan hevî dikîn ku we hemû aliyek biparêzê

Inna Lilleh We Inne İleyhî Raciun (Em Ji Xweda Hatin û Emê Dîsa Vegerin Xweda)

Mesûd Barzanî
30 | 07 | 2011

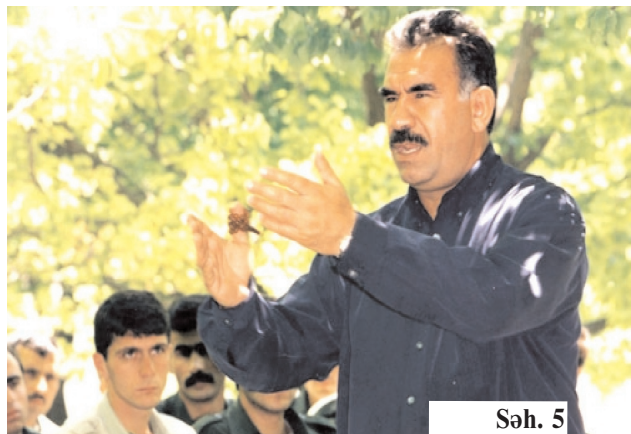
Səh. 3

Ərdoğanın kürd məsələsi ilə bağlı açıqlaması

Səh. 4

“Kürd” kartı yaxşı “oyun” qurmağa imkan verir...

Səh. 5

Bu koşullarda yokum!

Səh. 6

Türk Adaletinden Ancak Zulüm Beklenir

Geniş tərkibdə görüşdən sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Türkiyənin Baş naziri Rəcəb Tayyib Ərdoğanın birgə mətbuat konfransı olmuşdur.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Türkiyənin Baş naziri Rəcəb Tayyib Ərdoğan bəyanatlarla çıxış etdilər.

Prezident İlham Əliyevin bəyanatı - Hörmətli cənab Baş nazir, əziz qar- daşım!

Sizi Azərbaycanda bir daha səmimiyyətlə salamlayıram, ölkəmizə xoş gəlmisiniz. Rəhbərlik etdiyiniz partiyanın parlament seçkilərində qazandığı inamlı qələbə münasibətilə Sizi bir daha təbrik edirəm. Çox şadam ki, seçkilərdən bir ay sonra Azərbaycana – doğma vətəninizə səfər edirsiniz.

Türkiyə-Azərbaycan əlaqələri indi ən yüksək səviyyədədir. Bu əlaqələr strateji xarakter daşıyır, dostluq, qardaşlıq prinsiplərinə əsaslanır. Bizi birləşdirən həm tarixi köklər, həm mədəni əlaqələr, bizim keçmişimiz və bugünkü siyasi maraqlarımızdır. Biz çox şadıq ki, Türkiyə-Azərbaycan əlaqələri sürətlə inkişaf edir və hörmətli cənab Baş nazirin səfəri zamanı apardığımız danışıqlar və etdiyimiz söhbətlər bir daha onu göstərir ki, biz bir-birimizə nə qədər yaxınıq.

Bu gün biz gündəliyimizin, demək olar ki, bütün məsələlərinə toxunduq, geniş fikir mübadiləsi apardıq. Bir daha bəyan edirik ki, siyasi əlaqələr ən yüksək səviyyədədir, deyə bilərəm ki, zirvədədir. İqtisadi sahədə çox gözəl perspektivlər var. Çox şadam ki, bu il ölkələrimiz arasındakı ticarət dövriyyəsi artmışdır. Yeni planlar, yeni təkliflər var. İnvestisiya yönümlü təkliflər nəzərdən keçirilir. Türkiyə şirkətləri Azərbaycana, Azərbaycan şirkətləri Türkiyəyə sərmayə qoyur. Azərbaycan şirkətləri indiyə qədər Türkiyə iqtisadiyyatına 4 milyard dollardan çox vəsait qoymuşdur. Növbəti illərdə təkcə neft kimyası sənayesinə 6 milyard dollar əlavə sərmayə qoyulması nəzərdə tutulur. Azərbaycanda reallaşan strateji əhəmiyyətli infrastruktur layihələrinin icrasında türk şirkətləri fəal iştirak edir və biz onların fəaliyyətindən çox razıyıq.

Bu gün biz regional məsələlərə də toxunduq, regional təhlükəsizlik məsələlərini müzakirə etdik. Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münacişesinin həlli yolları ilə əlaqədar mən hörmətli Baş nazirə Azərbaycanın mövqeyini bir daha ifadə etdim və danışıqların son durumu haqqında məlumat verdim. Bir daha demək istəyirəm ki, Türkiyənin bu məsələ ilə bağlı tutduğu mövqeyə görə Azərbaycan xalqı və Azərbaycan dövləti çox minnətdardır. Bu həqiqətdən də dostluq, qardaşlıq münasibətidir. Biz bunu çox yüksək qiymətləndiririk.

Bildiyiniz kimi, bizim torpaqlarımız uzun illərdir ki, işğal altındadır. Bu işğal nəticəsində 1 milyondan artıq azərbaycanlı doğma torpağından didərgin düşüb və qaçqın-köçkün həyatı sürür. Bizə qarşı etnik təmizləmə siyasəti aparılmışdır. Ermənilər azərbaycanlılara qarşı soyqırımı, genosid törətmişlər. Xocalı genosidi törətmişlər. Beynəlxalq birlik tərəfindən Azərbaycanın ərazi bütövlüyü tanınır, Dağlıq Qarabağ əzəli və tarixi Azərbaycan torpağıdır. Azərbaycanın ərazi bütövlüyü bərpa edilməlidir. Məsələnin həlli üçün əsas beynəlxalq təşkilatlar öz mövqeyini bildirmişlər. Birləşmiş Millətlər Təşkilatı Təhlükəsizlik Şurasının 4 qətnaməsi var. ATƏT-in, Avropa Parlamentinin, Avropa Şurasının, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının qəbul etdiyi ədalətli qərar və qətnamələr bu məsələnin həlli üçün əsasdır.

İlham Əliyev və Baş nazir Rəcəb Tayyib Ərdoğan birgə mətbuat konfransı keçirmişlər

Eyni zamanda, bu gün biz bölgədə təhlükəsizlik tədbirlərinin gücləndirilməsi ilə əlaqədar fikir mübadiləsi apardıq. Türkiyə-Azərbaycan əməkdaşlığının bu sahədəki perspektivləri haqqında danışdıq. Mən fürsətdən istifadə edərək, bu yaxınlarda qanlı terror hadisələrində qardaşlarımızın həlak olması ilə əlaqədar bütün türk xalqına başsağlığı vermək istəyirəm. Biz PKK terrorçu təşkilatının əməllərini qətiyyətlə pisləyirik, bu məsələ ilə əlaqədar dəfələrlə öz mövqeyimizi bildirmişik. Bir daha demək istəyirəm ki, Azərbaycan rəsmi olaraq PKK-nı terrorçu təşkilat kimi tanıyır və ona qarşı mübarizədə həmişə olduğu kimi, Türkiyə dövlətinin və xalqının yanındadır. Biz terrorizmin bütün formalarını qətiyyətlə pisləyirik və tam əminlik ki, terrorçuluğa, terrorizmə qarşı mübarizə ancaq o təqdirdə səmərə verə bilər ki, bütün dövlətlər öz səylərini birləşdirsinlər. Bizim isə Türkiyə ilə bütün sahələrdə olduğu kimi, terrorizmə qarşı mübarizədə də əməkdaşlığımız çox yüksək səviyyədədir.

Biz bu gün, təbii ki, enerji məsələlərinə də toxunduq. Bildiyiniz kimi, bu əlaqələrin böyük tarixi var. Bakı-Tbilisi-Ceyhan, Bakı-Tbilisi-Ərzurum neft-qaz kəmərləri uğurla fəaliyyət göstərir. Gələcək perspektivlər haqqında fikir mübadiləsi apardıq. Bu həm Türkiyə üçün, həm də Azərbaycan üçün çox vacib olan məsələlərdir, bizim ölkələrimizi daha da sıx birləşdirir. Əminəm ki, gələcək əməkdaşlıq da uğurlu olacaqdır.

Türkiyə ilə Azərbaycan arasındakı əlaqələrdə nəqliyyat məsələləri də mühüm yer tutur. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun tikintisi uğurla gedir. Demək istəyirəm ki, Azərbaycan tərəfi bu dəmir yolunun tikintisi üçün Gürcüstana təxminən 800 milyon dollar kredit ayırmışdır ki, məsələ tezliklə öz həllini tapsın və gələn ilin sonuna qədər dəmir yolu istifadəyə verilsin.

Bir daha demək istəyirəm ki, bütün sahələrdə bizim aramızda əməkdaşlıq yüksək səviyyədədir. Biz ümid edirik ki, gələcəkdə bu templer saxlanacaq və Türkiyə-Azərbaycan dostluq, qardaşlıq əlaqələri yüksələn xətlə inkişaf edəcəkdir.

Sağ olun.

***

Baş nazir Rəcəb Tayyib Ərdoğanın bəyanatı

Hörmətli Prezident, dəyərli qar- daşım Əliyev, Dəyərli mətbuat nümayəndələri!

Əvvəlcə Sizi bu mənalı görüşdə ən səmimi hisslərimlə salamlayıram.

Bildiyiniz kimi, 12 iyun 2011-ci il tarixində biz millət vəkili seçkilərini həyata keçirdik. Ənənəvi olaraq seçkilərdən sonra Türkiyə Respublikasında hakimiyyətə gələn iqtidar ilk səfərlərini ya Azərbaycana, ya da Şimali Kipr Türk Respublikasına edirlər. Bu, bizim ənənəmizdir.

Bu il də biz seçkilərdən sonra 1974-cü ildən bəri 37-ci ildönümünü qeyd etdiyimiz Şimali Kipr Türk Respublikasının müstəqillik mübarizəsinin 20 iyula təsadüf etdiyi üçün ilk səfərimizi oraya, ikinci xarici səfərimizi bu gün Azərbaycana həyata keçirdik.

Dəyərli qarداşım təkbətək görüşdə ikitərəfli əlaqələrimizi ətraflı nəzərdən

keçirmək fürsətimiz oldu, regional məsələləri nəzərdən keçirmək imkanımız oldu. Xüsusilə, gündəliyimizin əsas mədələlərindən biri olan enerji məsələlərini müzakirə etdik. Amma ən önəmlisi, təbii ki, Dağlıq Qarabağ mövzusunun təkrar müzakirə etmək fürsətimiz oldu. Dağlıq Qarabağ mövzusunda mövqeyimiz, düşüncəmiz, mübarizəmiz – hər şeyimiz Azərbaycan üçün Dağlıq Qarabağ mövzusu necə bir qanayan yaradırsa, bilinməlidir ki, bizim üçün də elə qanayan bir yaradır. Bundan fərqli bir düşüncə bizdə əsla ola bilməz. Bu məsələni də sona qədər təqib edirik və bundan sonra da təqib etməkdə davam edəcəyik.

Təbii ki, hərbi, siyasi, iqtisadi, ticari, mədəni – bütün bu sahələrdən söhbət gedərkən biz burada öz evimizdə, öz Vətənimizdə olduğumuzu hiss edirik və bunları belə dəyərləndiririk. Bundan sonrakı proses istiqamətində atacağımız addımlar içərisində xüsusilə Türkiyə-Azərbaycan arasında Yüksək Səviyyəli Strateji Tərəfdaşlıq Şurasının toplantısı da həqiqətən həyəcanla gözlədiyimiz toplantı olacaqdır. Xarici işlər nazirlərimiz öz aralarında görüşməklə ilk addımı atacaq, inşallah, genişmiqyaslı bir toplantını həyata keçirmiş olacağıq.

2010-cu ildə xarici ticarət dövriyyəsi təxminən 2,5 milyard dollar olmuşdur. Ancaq bu ilin ilk beş ayında bu göstərici 1,4 milyard dollara çatmışdır. Bu gedişlə, inşallah, bu ilin sonunda 3 milyard dollara çata bilərik.

Bütün bunlarla yanaşı, Türkiyə-Azərbaycan əlaqələrində təbii qaz xətti, Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft boru kəməri böyük əhəmiyyət kəsb edir. Düşünürəm ki, inşallah, "Şahdəniz-2" ilə bağlı atılacaq addımlar iki qardaş ölkənin strateji addımı olacaqdır. Bu məsələdə də qardaşım aramızdakı razılığımız açıq-aşkar ortadadır. Məsələ ilə əlaqədar biz müzakirələr apardıq və enerji nazirlərimiz də fəaliyyətlərini davam etdirəcəklər.

Təbii ki, bütün bununla bərabər hörmətli Prezidentin ifadə etdiyi kimi, həqiqətən Qars-Tbilisi-Bakı dəmir yolu xətti böyük əhəmiyyət kəsb edir. Bunun davamı vardır. Bu, işin ilk mərhələsidir və biz onu daha da irəliləy - Orta Asiyaya çatdırmağı hədəf qoymuşuq. Belə bir hədəf, belə bir böyük layihə, hazırda onun məmnunluq doğuran bir sürətlə həyata keçir-

ilməsi də bizi strateji olaraq bir-birimizə bağlayır. Bunu da ifadə etməyi lazım bilərəm.

Bir az əvvəl dəyərli qaradaşımın xüsusilə son dönmədəki şəhidlərimiz və PKK terror təşkilatı ilə bağlı söylədiyi fikirlərinə görə millətim adından təşəkkür edirəm. Bu, təbii ki, bizim qardaşlığımızın, birliyimizin ən gözəl ifadəsidir. Buna heç kim şübhə etməməlidir. Sadəcə bir ölkədə deyil, əslində, dünyada terror təşkilatlarına qarşı birgə mübarizə aparılmalıdır, birgə mübarizə platformasının formalaşdırılması lazımdır.

Son günlərdə Norveçdəki hadisəni görürük. Yəni bir nəfərin 93 nəfərin həyatına qəsd etməsini sadəcə dəlilik və ya adi bir hadisə kimi dəyərləndirmək yanlışdır. İllərle islamofobiya deyə ortaya çıxanlar, buna əhəmiyyət verməyənlər hazırkı hadisələr qarşısında hələ də deyilməli olanları deyə bilmirlər. Məsələni nə qədər gizlədirlər gizlətirlər, bu, onu göstərir ki, baş verənlər onların korazehinliyinin əvəzidir. Bəlkə orada bizim də bir qızımız həlak oldu. Dünən anası və atası ilə danışdım, hələ də bir ümid gözləyirlər, qızlarını gözləyirlər. Biz də ümid edirik ki, inşallah, ölməmişdir, inşallah, anasına, atasına, eləcə də millətimizə qovuşar, amma ölmüşdürsə, ona Allahdan rəhmət diləyirəm.

Bütün bunlar bizə bir şeyi göstərir ki, biz dünyadakı bu hadisələr qarşısında ələ-ələ verəcəyik. Türkiyənin bu məsələdəki sığintısı, inanıram ki, Azərbaycanın sığintısıdır. Azərbaycanın terrorla bağlı belə bir sığintısı olsa, bizim sığintımızdır. Əl-ələ verərək bu mərhələləri, inşallah, aşacağıq.

Sahibkarlarımızın Azərbaycandakı yatırımları bizdə yenə məmnunluq doğurur. Bu barədə hörmətli Prezidentin fikirləri şübhəsiz ki, buradakı proses daha yaxşı əks etdirir. Buna görə də həqiqətən məmnunluq keçiririk.

Mən bugünkü səfərimizin çox səmərəli olduğu fikrindəyəm. Heyətlərimiz arasındakı görüşlər də çox səmərəli şəkildə nəticələndi. Qarşıdakı mərhələnin də çox səmərəli olacağı qənaətindəyəm.

Mən bütün mətbuat nümayəndələrinə - dostlarıma minnətdarlığımı bildirirəm, təşəkkür edirəm.

“ÖLKƏDƏ KÜRD DÖVLƏTİ YARADILA BİLƏR”

Tahir Abbaslı: «Türkiyə Bəşər Əsədin istefasına çalışmalıdır»

«Ərəb ölkələrində baş verən inqilabi proselərin Liviyada dənənə dirənməsi yaxşı hal deyil və bu ölkədə baş verənlər pi sbir presedent yaradır». Bu fikirləri TİA.AZ-a AİDP sədri həcı Tahir Abbaslı deyib.

Onun fikrincə Liviya hadisələri müsəlman dünyasının başqa ölkələrində vacib olan demokratik dəyişikliyə mane olur: «Digər tərəfdən bu tipli hadisələr imkan verəcək ki, proseslərə NATO əl qoysun. NATO Liviyanı bombaladığı kimi digər ölkələri də bombalaya bilər».

Misal olaraq Suriyanı göstərən AİDP sədrinin fikrincə Bəşər Əsəd istefa verməyə və bu ölkədə müxalifət-hakimiyət qarşılıqlı gərginləşsə NATO

bu ölkəni də bombalayacaq: «Belə olan təqdirdə Suriyanın parçalanma ehtimalı böyükdür. Parçalanma prosesi baş versə orada yaşayan kürdlər status tələb edəcəklər. Çövlan təpələri İsrailə qalacaq. İraqda olduğu kimi, Qərb burada da kürdlərin federal statusunu tanıyacaq və gələcəkdə İraq Kürdistanı ilə birləşmə də baş verə bilər. Eyni proses İranda da təkrarlana və

burada da kürd sorunu ortaya gələ bilər».

«Bu işə İsrailin əsas niyyətlərindən biridir» deyən T.Abbaslının fikrincə, İranda da kürd məsələsi qabardılarsa Güney Azərbaycanda vəziyyət pis olacaq. «Urmiya və ətrafında Qarabağ məsələsinə bənzər münaqişə yaranacaq».

AİDP sədrinin fikrincə proses bu şəkildə davam edərsə bölgədə kürd dövləti də yaradıla bilər: «Çünki bunu istəyən qüvvələr var. Kürd dövləti qurulsay Türkiyədə parçalanmaq təhlükəsi ilə üzləşə bilər. Ona görə də hesab edirəm ki, Liviya ssenarisi təkrarlanmasın deyər, Türkiyə Bəşər Əsədin istefasına çalışmalıdır».

Ərdoğanın kürd məsələsi ilə bağlı açıqlaması

Türkiyə Silahlı Qüvvələri Baş Qərargah rəisi İlker Başbuğun ordunun “demokratik açılım”la bağlı mövqeyini, daha doğrusu, hansı addımların atılmasının mümkünsüzlüyünə dair baxışlarını açıqlamasından sonra hökumət də

özünün “qırmızı çizgi”lərini elan edib. “Media forum” xəbər verir ki, Türkiyənin sənaye və ticarət naziri Nihat Ərgün hökumətin mövqeyi ilə ordunun baxışının üst-üstə düşdüyünü söyləyib.

Ərgün jurnalistlərlə söhbətində bildirib ki, Türkiyənin bölünməsindən, federasiya quruluşuna keçməsindən, muxtar bölgə yaradılmasından söhbət belə gedə bilməz: “Nə bizim qarşımıza belə tələb qoyula bilər, nə də biz bu tələbə baxarıq. Cəmiyyətin heç bir təbəqəsi buna müsbət baxmaz. Kürdlərin də belə tələbi yoxdur. Hər şey unitar dövlət quruluşu içərisində həll olunacaq”.

Nazir konstitusiyada etnik kimliklə bağlı hər hansı dəyişiklik edilməyəcəyini deyib: “Konstitusiyada dəyişiklik etməyə ehtiyac yoxdur. Etnik kimliklər konstitusiya dəyişikliyi olmadan da fərqliliklərini azad şəkildə yaşaya bilərlər. Bir problem varsa, bu, konstitusiyadan qaynaqlanmır. Etnik kimliklərin konstitusiyada sayılması düşüncəsi qəbul edilə bilməz”.

Ərgün etnik və dini siyasi təmsilçilik səlahiyyətlərinin verilməsinə də isti baxmadıqlarını qeyd edib: “Mən sünni müsəlman və qarışıqsız türkməm. Amma bunları önə çıxaraq siyasət yürütmürəm. Çünki mən türk millətini təmsil edirəm. Mənə səs verənlər arasında sünni olmayanlar və kürdlər də var. Parlamentdə çıxıb “mən kürdəm” deyər bilərsiniz, amma “kürdləri təmsil edirəm” deyər bilməzsiniz”.

Sənaye və ticarət naziri ölkənin rəsmi dilinin də müzakirə mövzusu olmadığını söyləyib: “Rəsmi dil türkcədir. İnsanların öz dilini öyrənməsi tələbi insani tələbdir. Bunun ayrı-seçkiliklə əlaqəsi yoxdur. Bu məsələ bir sıra jestlərlə həll edilə bilər. Məsələn, kürdcə kənd isimləri saxlana bilər. Bu, doğru jest olar. Uşaq adları məsələsindəki problemlər həll edilə bilər. Dilin istifadə sahəsi genişləndirilə bilər. Amma ikinci bir rəsmi dil olmayacaq”.

Ərgün PKK-ya əfv verilməsinin də mümkünsüz olduğunu, amma Cinayət Məcəlləsində əksini tapan “peşmanlıqdan yararlanma” maddəsinin çərçivəsinin genişləndirilə biləcəyini vurğulayıb: “Önemli olan cəmiyyətə keçmişdəki yanlışların təkrarlanmayacağı mesajını verməkdir. Bu, cəmiyyətin böyük hissəsi üçün yetəcək, amma terror hörgütünə kifayət etməyəcək. Amma bu halda o, çılpaq qalacaq, kiçilib marginallaşacaq. Kürdlərin tələbləri ilə PKK-nın tələbləri fərqlidir. Dağa çıxmış, amma cinayətə qarışmamış şəxslər üçün hansı addımların atılacağını birlikdə müzakirə edə bilərik”.

Türkiyənin unitar dövlət quruluşunun müzakirəyə açılmayacağını baş nazir Rəcəb Teyyub Ərdoğan da bir daha vurğulayıb. Bu gün Nazirlər Kabinetində Türkiyə “Hərbdən zərər çəkən qazilər, şəhid ailələri və yetimləri” dərənəyinin rəhbərliyini qəbul edən Ərdoğan deyib ki, unitar dövlət quruluşu üzərində hər hansı spekulasiyaya imkan verilməsi əsla mümkün deyil: “Çünki bu unitar quruluşun yarana bilməsi üçün illərlə aparılan mübarizə, bu uğurda verilən canlar var”.

Baş nazir məsələnin mürəkkəb olduğunu vurğulayıb və qeyd edib ki, hər kəs soyuqqanlı və məsuliyyətli şəkildə birlikdə addım atılmalıdır: “Bütün məsələ millətimizin birlik və bərabərliyini hədəfləyərək hər zaman söylədiyimiz kimi tək millət, tək bayraq, tək vətən, tək dövlət anlayışı içərisində bu prosesi davam etdirməkdən ibarətdir”.

«Media forum»

Esir alınan askerlerden haber var

HPG tərəfindən esir alınan 3 devlet görevlisinin "barış ortamını tesis edin, bizi ailelerime kavuşturun" çağrısına insan hakları kurumlarından jet hızıyla yanıt geldi: "Üzerimize düşeni yaparız."

HPG, 9 Temmuz'da Amed-Bingöl karayolunda uzman çavuşlar Abdullah Söpçeler, Zihni Koç ve sağlık teknisyeni Aytekin Turhan'ın rehin almıştı. Esir askerlerin teslim edilmesi yönünde HPG tərəfindən yapılan açıqlamaya rağmen Türk devlet yetkilileri herhangi bir girişimde bulunmadığı gibi TSK de esirlerin hayatını tehlikeye atacak operasyonlara davam etmişdi. Esirler önceki gün ROJ TV aracılığıyla Türk devletine ve Türkiyə kamuoyuna,

STÖ ve aydınlara çağrıda bulundu. Sağlık durumlarının iyi olduğunu, herhangi bir kötü muameleye maruz kalmadıklarını belirten esirler, barış ortamının tesis edilmesi için adım atılmasını talep etti. Uzman Çavuş Abdullah Söpçeler kendilerinin sağ salim evlerine ulaşmaları için sivil toplum kuruluşlarına ve insan hakları örgütlerine "ellerinden gelen gayreti göstermeleri" çağrısında bulundu. "Uzman Çavuş Zihni Koç ise, "Bu süreçte katkısı olabilecek herkesin elini taşın altına koymasını ve bu ortamı bir an önce barış ortamına çevirmelerini artık kan ve gözyaşının durmasını ve bizim de bir an önce ailemize kavuşturulmamız için herkese

sesleniyorum elinizden gelen tüm yardımları esirgemeyin diyorum" şeklinde konuştu. Sağlık teknisyeni Aytekin Turhan da barışa katkı sunacak olan herkesi göreve davet ettiklerini söyledi. Turhan "Sonuçta akan kanlar hepimizin. Bunun bir an önce son bulmasını istiyorum" dedi.

STÖ'ler: Üzerimize düşeni yaparız Esir askerler tarafından gelen çağrıya yanıt veren STÖ'ler, hükümetin sessizliğini eleştirerek, gerekli girişimlerde bulunacaklarını açıkladı. Kürt sorununun askeri yollarla çözülmeyeceğinin artık görülmesi gerektiğini belirten Türkiye Barış Meclisi (TBM) Dönem Sözcüsü, "Biz her şeye hazırız. Yetkililer artık insanların bu çığlığını ve bizim bu sesimizi duymalıdır" dedi.

MAZLUM-DER Genel Başkanı Ahmet Faruk Ünsal, Türk Tabipler Birliği (TTB) Genel Başkanı Eriş Bilaloğlu, İHD Genel Başkanı Öztürk Türkdöğən, hükümete yurttaşlarının can güvenliğinden sorumlu olduğunu hatırlatarak, harekete geçme çağrısında bulundu. Cenevre Sözleşmesi'ne uygun olarak can güvenlikleri sağlanan esir askerlerin teslim alınması gerektiğini belirten İHD Başkanı Öztürk, "Kürt sorunundaki taraflar artık resmen tanınmalıdır. Artık bunun hukuksal adı konulmalıdır. İnsanların can güvenliği için de operasyonlar durdurulmalıdır" dedi.

DİHA/HABER EKİBİ

Mən Heydər Əliyevin adını 20-ci yüzildə 70-ci illərin çocuğu, 80-ci illərin yeniyetməsi olaraq hər gün eşidirdim. Bu da təbii idi. Çünki həmin dönm üçün ən irəli getmiş Azərbaycanlı idi Heydər Əliyev. Uşaqdan böyüyə hər kəs onun adını bilir və bununla da əslində fəxr edirdi. Xüsusən də 80-ci illərin birinci yarısında onun Moskvada yüksək vəzifədə olması bizi qürurlandırır.

1987-ci ildə, mən Almaniyada əsgərlik çəkərkən Heydər Əliyevi vəzifədən uzaqlaşdırmışdılar. Moskva bir Azərbaycanlının daha da irəli gedə biləcəyindən və Sovet İttifaqının başına keçəcəyindən

Əliyevi Bakıya prezident Əbülfəz Elçibəy dəvət etmişdi.

Heydər Əliyev hakimiyyət başına gələr-gəlməz onun haqqında olmazın fikirlər səsləndirilməyə başladı ki, bunlardan da biri və daha çox istifadə ediləni onun milli mənsubiyyəti ilə bağlı idi. Xüsusən də milli-demokratik qüvvələrin önündə gedənlər bizim kimi milliyətçi gənclərə təlqin edirdi ki, Heydər Əliyev kürddür, PKK-nı da o qurub və belə bir adamdan Azərbaycan Türk dövlətinə başçı olmaz. Daha doğrusu onun Azərbaycan kimi önəmli bir türk dövlətinə başçılıq etməsi ziyanımızdır. Əlbəttə ki, hərəkatçı və coşqun gənclər olaraq biz, önümüzdə gedənlərin hər sözünə inanırıq və buna da inanmışdıq. Halbuki bir az dərindən düşünsəydik milliyətçi-demokrat Əbülfəz Elçibəydən soruş-

güclü dönəmində – 1978-ci ildə Azərbaycan SSR Konstitusiyası qəbul edilərkən oraya Sovet dövrü üçün ilk dəfə olaraq dövlət dili haqqında (Azərbaycanca) maddənin salınması da Heydər Əliyevin adına bağlıdır. Əslində Heydər Əliyevin Azərbaycan milli kimliyinin təsdiqi üçün etdiklərinin hamısını bir tərəfə qoysaq təkə pantürkist şair Hüseyn Cavidin nəşini 1982-ci ildə, yəni onun yüz illik yubileyi ərəfəsində İrkutskda qəbirdən çıxartdırıb Naxçıvanda təmtəraqla torpağa verən məgər Heydər Əliyev deyilmədi? Bir kürd bir pantürkistə, qatı türk millətçisinə nədən bu qədər can yandırmalıydı ki? Özü də Sovetin ən güclü dönəmlərində? Axı sovetlər bu əməlinə görə Heydər Əliyevə güllələnmə belə verə bilərdi!

Biz ən güclü şəxsiyyətlərimizə "etnik" damğası vururuq! Niyə, nə üçün?! Bəlkə

“Kürd” kartı yaxşı “oyun” qurmağa imkan verir...

Görəsən, Kürd xalqı nəyə görə Azər Həsərin, Rauf Arifoğlunun, Rəbiyyət Aslanovanın, Cümşüd Nuriyevin, Fəzail Ağamalının və bu sayaq insanların ürəyinə dərd olub. Azər Həsərət kimilərin boşboğazlığına baxmayaraq, biz Azərbaycanın bir çox tanınmış şəxsiyyətlərinin kürd olduğunu bilirik. Və bunu heç kimin gözüne soxmuruq. Eləcə də Azərbaycan xalqının xilaskarı, ulu öndər Heydər Əlirza oğlu Əliyev cənablarının.

Bunu sübuta yetirəcək bir çox dəlillərin olmasına baxmayaraq, “Qeyrət Partiyası”nın sabiq rəhbəri mərhum Əşrəf Mehtiyev ictimaiyyət qarşısında Azərbaycan telekanallarına şərh verərək bildirdi ki, “Mən Heydər Əliyevdən üzr istəyirəm. O yazdı kürdü deyil, müsəlman kürdüdür. Qardaşımızdır və Azərbaycanın prezidenti olmağa haqqı var”-demişdir.

Biz isə bildiririk ki, Heydər Əliyev çox düzgün olaraq Azərbaycanda yaşayan azsaylı xalqları azərbaycanlı adlandıraraq, Azərbaycanda yaşayan azsaylı xalqları Azər Həsərət kimi millətçi xəstələrin gələcək faciələrindən xilas etmişdir.

“Etnik bütperəst, tat, yəhudi...” adlı yazımda söz vermişdim ki, prezident Heydər Əliyevin kürd olmasıyla bağlı dövriyyədə olan fərziyyələr haqqında fikirlərimi qələmə alacam. Bəlkə də bu məsələ bir az gecikmiş ola bilər. Ancaq düşünürəm ki, bununla bağlı şəxsi qənaətlərim xüsusən də yetişməkdə olan milliyətçi və yurdsevər gənclər üçün faydalı ola bilər.

Heydər Əliyev uzun illər Sovet hakimiyyətinin ən seçilən təmsilçilərindən biri və təbii ki, Azərbaycanda birincisi olub. Sovet dönəmində onun şəxsiyyəti ilə bağlı geniş müzakirələr olmasa da 1993-cü ildə, yeni artıq müstəqil Azərbaycanda hakimiyyətə dönüşündən həm öncə, həm də sonra haqqında doğru-yalan olmazın iddialar ortaya qoyuldu. Doğru olanlar onun kommunist keçmişini ilə bağlı idi və Heydər Əliyevin özü də bunları rədd etmirdi. Ancaq yalan olanlar ictimaiyyət üçün yeni sayıla biləcək fikirlər idi ki, onlardan da birinin üzərində geniş dayanmaq fikrimiz var.

rahatsız olaraq onun önünü kəsmişdi. O zaman mənim üçün xoş olmayan bir hal da baş vermişdi: Bizim hərbi hissədə Sovet İttifaqı Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsi Siyasi Bürosu üzvlərinin portretləri asılan lövhə vardı (əslində bu, hər yerdə belə idi). Bir gün görəndə ki, Heydər Əliyevin portretini lövhədən çıxarıblar, bir az pis olmuşdum. Yəni Heydər Əliyevin kimliyindən daha çox (əslində onun kimliyinə qarşı heç bir iddiamız yox idi) məni bir Azərbaycanlının portretinin SSRİ-nin əsas rəhbərlərinə daxil olan şəxslərin sırasından çıxarılması ağrıtmışdı. Ancaq təbii ki, dönmün şərtləri çərçivəsində buna etiraz edəcək halımız yox idi...

Sonra SSRİ dağıldı. Azərbaycan müstəqil oldu. Ölkədə ən ciddi təlatümlər yaşandı və 1992-ci ildə hakimiyyətə gələn Əbülfəz Elçibəy ən böhranlı durumda – 1993-cü ildə Heydər Əliyevi Naxçıvandan Bakıya dəvət etdi. Məhz dəvət etdi. Bəlkə də biriləri bu fikrimə qarşı hansısa iddialar irəli sürəcək, ancaq yenə də deyirəm ki, Heydər

malyıdıq ki, bu “PKK qurucusu olan kürd”ü niyə hakimiyyət başına dəvət etmisiniz? Biz bunu kimsədən soruşmurduq və soruşmadığımız da bizim milli duyğularımızı beləcə istismar edirdilər.

İddia edilirdi ki, 1937-ci ildə hansısa qəzetdə Heydər Əliyevin qardaşı, sonradan akademik olan Həsən Əliyevin haqqında “ilk kürd professor” ifadəsi yazılıbmış. Ancaq həmin qəzeti kimsə kimsəyə göstərə bilmirdi. Hətta deyirdilər ki, Heydər Əliyev qəzetin o sayını bütün arxivlərdə məhv elətdirib. Yəni anlaşılan buydu ki, Heydər Əliyev kürd olduğunu gizlədirmiş. Niyə, nə üçün? Milliyətçi-demokrat öndərlərimizin buna da cavabı vardı: Azərbaycan kimi türk dövlətinə başçılıq etdiyi üçün. Biz də buna inanırıq.

Sonra bu “kürd” prezident Azərbaycan türk dövlətini bölücülərdən təmizləməyə başladı. Əvvəlcə talışların adından istifadə edən Əlikram Hübətovu təmizlədi. Ardından da ləzgilərin adından istifadə edən, erməni-rus istehsalı olan “Sadval”ın əl-ayağını yığırdı. Sonra ölkənin bütünlüyünü təhlükə altında qoyan ayrı-ayrı şəxsləri və onların qurumlarını zərərsizləşdirdi. Bizim “kürd” və üstəlik də “PKK qurucusu” adlandırdığımız Heydər Əliyev yavaş-yavaş Azərbaycan türk dövlətini parçalamaq, bölmək istəyənlərin əl-ayağını yığırdı. Biz isə hələ də onu türk olmamaqda “ittiham” edirdik. Hətta iş o yerə çatmışdı ki, Azərbaycanın bağımsızlıq dönəmində ingilis dilini mükəmməl öyrənməyi bacarmış, ancaq Azərbaycan dilini öyrənməyə səy belə göstərməyən birisi bölücü Əlikram Hübətovu müdafiə etməsini əsaslandırmaq üçün Heydər Əliyevin kürd olduğunu iddia etməkdən çəkinmirdi. Biz buna da mağmıncasına göz yumurduq...

Əslində Heydər Əliyev kürd deyildi. Olması da imkansızdı. Çünki istər Sovet dönəmində, istərsə də sonrakı dönmədə bizim kürd olduğunu iddia etdiyimiz bu şəxs Azərbaycan türkünün milli kimliyini təsdiqləmək üçün mümkün olan hər şeyi edirdi. Hətta SSRİ-nin ən

bunun altında yatan bir hikmət var da bizim xəbərimiz yox?! Var! Hikmət var! Özü də düşməndən qaynaqlanan və bizim milliyətçi duyğularımızın istismarına yönələn bir hikmətdir bu!

Heydər Əliyev böyük Azərbaycanlı idi. Sağlığında və hətta deyərdim ki, dünyasını dəyişəndən sonra belə ən təsirli Azərbaycanlıdır Heydər Əliyev. Və elə düşmənlərimizi də rahatsız edən budur! Ona görə də nə etməliydlər? Heydər Əliyevlə Azərbaycan xalqı, xüsusən də çoxluqda olan türk kəsimi arasında nifaq salmaq lazım idi! Və bir zamanlar bunu bacardılar da hətta! Hər şeyi ilə Azərbaycanlı, türk olan Heydər Əliyevin kürd olması və hətta PKK-nın qurucusu olması haqqında nağıllara bizi inandıra bilmişdilər bir zaman. Biz heç, gənc və təcrübəsiz olaraq səhv edə bilərdik. Ancaq önümüzdə gedən və millət üçün “yaxasını cıranlara” nə olmuşdu? Axı onların yanılmağa və bizi yanıltmağa haqqı yox idi!

Bu “kürd məsələsi” indi də Azərbaycanda istismar edilməkdədir. Görünür, birilərinin çörəyi bundan çıxır. Bu yaxınlarda hakimiyyət cəbhəsindəki dostlardan biri ilə söhbət edərkən təcübümə səbəb olan bir bilgi verdi mənə: bizim kürd kimi tanıdığımız çox yüksək vəzifəli məmurlardan birisi Murad Hacınin “Qırpaq çölünün yovşanı” əsərinin Moskvada rus dilində yenidən dərcini maliyyəşdiribmiş. Yenə də sual olunur: belə bir əməl “kürd”ün nəyinə lazım olmuş?

“Kürd” olmaqda “ittiham” edilən başqa yüksək vəzifəli şəxslərimiz də var. Sadəcə maraqlıdır ki, niyə yüksək vəzifəli şəxslərinin əksəriyyətini daha çox “kürdlükdə” ittiham edirlər? Bəlkə də birilərinə sadələvh görünən bu sual əslində özündə ciddi mətləbləri ehtiva edir. Bütün dünya “yəhudi istilası”ndan əziyyət çəkməkdəyənkən necə oldu da Azərbaycan kimi köklü bir dövlət bir ovuc kürdün əlində qaldı? Araşdırmağa dəyər mövzudur mənə. İndilik isə ip ucu olaraq demək istədim ki, “kürd” kartı Türkiyənin milliyətçi kəsimi ilə yaxşı “oyun” qurmağa imkan verir...

Azər Həsərət
yalquzaq.com

Bu koşullarda yokum!

Türk devleti ve AKP Hükümeti'ni "Savaş istiyor, çözüm istemiyor" diye eleştiren Öcalan, "Bu koşullarda barış görüşmesi yapılamaz. Benim yapacaklarım bitti" dedi. Öcalan, İran'ın saldırısını ise, "bölgesel boyutta bir saldırı" olarak yorumladı.

Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan, "tahmin ediyorum Türkiye de İran'ın Kandil'e yönelik 16 Temmuz'dan beri süren operasyonunun içinde. Bu saldırı sadece Kandil'e dönük bir saldırı değil, dört parçadaki Kürtlerin özgürlük damarını kesmek istiyor, bitirmek istiyor bu saldırıyla" dedi. "Benim yapacaklarım bitti" diyen Öcalan, rolünü sürdebilmesi için sağlık, güvenlik ve özgür hareket alanının sağlanması gerektiğini kaydetti.

ALÇAKÇA BİR SALDIRIDIR

İran ordusunun saldırılarını değerlendiren Öcalan şunları söyledi: "Tahmin ediyorum Türkiye de İran'ın Kandil'e yönelik 16 Temmuz'dan beri süren operasyonunun içinde. İran'ın saldırısı alçakça bir saldırıdır. Bu iğrenç bir saldırıdır. Bu iğrenç saldırıyı da İran şimdilik üstlenmiş durumdadır. Bu saldırı sadece Kandil'e dönük bir saldırı değil, dört parçadaki Kürtlerin özgürlük damarını kesmek istiyor, bitirmek istiyor bu saldırıyla. Gerilla kendisini korumasını bilir, savaşır. İran'ın şu anki durumu Saddam'ın durumuna benziyor. İran Kürt özgürlük damarını kökten bitirmek istiyor, çok tehlikelidir. Bu bölgesel boyutta sahip bir saldırıdır. Türkiye İran'ı sahaya sürüyor ama İran tehlikenin farkında da değil. İran tehlikeli oynuyor, Türkiye'de bunu anlayacak kimse yok. Hükümet, zaten onun derdi başka, gündemi başka, gününü kurtarma peşinde. İran burada durmayacaktır, Kürtlerden sonra Türkiye'yi de baskısı altına almaya çalışacaktır. Çünkü İran bölgede İsrail'e kadar hegemonyasını kurma peşindedir. Türkiye bunu anlamıyor, tehlikeli oynuyor. ABD'nin politikaları da doğru değil, ABD objektif olarak İran'a yardım ediyor, İran ile aynı tarafa düşüyor!"

GÜNEYLİ GÜÇLER SESSİZ KALMAMALI

Saldıraya Güney'li güçlerin sessiz kalmaması gerektiğini belirten Kürt Halk Önderi, "Kandil'deki siviller de korunmalı, ailelerin güvenliği sağlanmalı. Orada sivillerin zarar görmemesi sağlanmalıdır. Siviller gerekirse oradan çıkarılır. Uluslararası kuruluşlar da dikkatlerini İran'a yöneltmeli, bu konuda çalışmalar yapılması gerekir. Güney'li güçler de bu duruma sessiz kalmamalıdır" dedi.

BÖLGESEL BİR PLAN

"Türkiye İran üzerinden Kürtleri halletmeye çalışıyor" diyen Öcalan, "bölgesel bir plan bu. Kürtlerin kazanımlarını ortadan kaldırmak istiyorlar. İran bu saldırıyla ABD ve İsrail'e de yakınlaşma, işbirliği mesajı veriyor. Yine Ahmedinejat, mollalar, Amerika ve İsrail'e karşı Türkiye'ye de mesaj veriyor, yanına çekmeye çalışıyor" şeklinde konuştu.

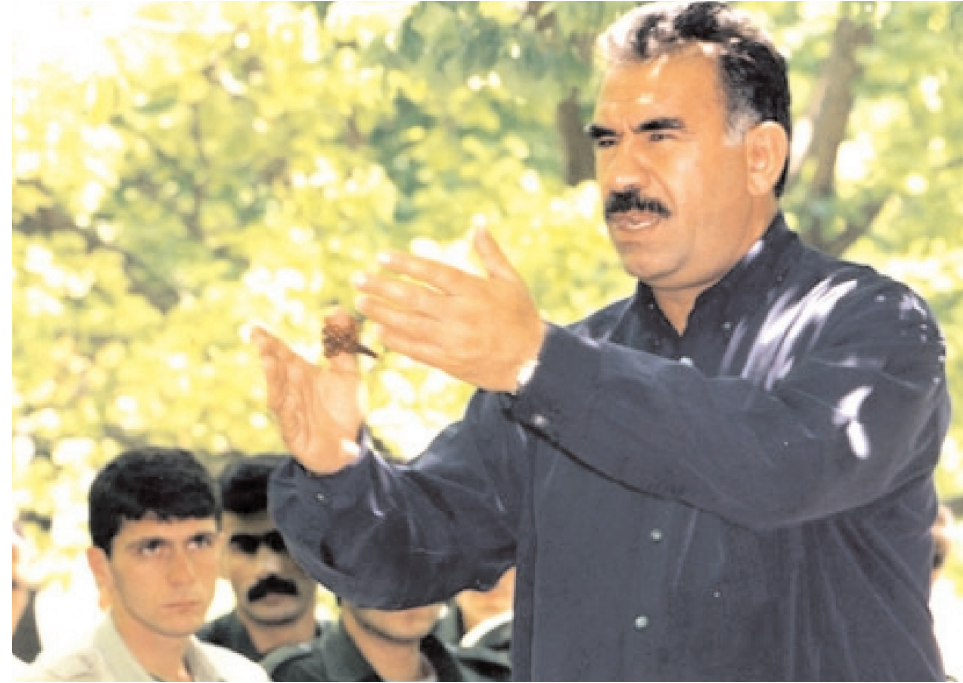
BU KOŞULLARDA BARIŞ GÖRÜŞMESİ YAPILMAZ

İçinde bulunduğu koşullarda pratik önderlik yapamayacağını belirten Öcalan, şu hususlara dikkat çekti: "Ben burada pratik önderlik yapamayacağımı, bu şartlarda bunu sürdüremeyeceğimi söylemişim. Her iki taraf da bana bir şeyler söylüyorlar. Devletin-AKP'nin zaten ne yaptığı ortada. Her iki taraf da beni idare ediyor. Aslında bu bir şantajdır. Kandil beni taşeron olarak kullanıyor. Devlet de heyeti taşeron olarak kullanıyor. Her iki taraf da beni taşeron olarak kullanıyorlar. Her iki tarafın beni taşeron olarak kullanmasına son veriyorum. Bugün itibarıyla buna son veriyorum.

Benim yapacaklarım bitti. Bundan sonra benim rolümü sürdürmem için sağlık, güvenlik ve özgür hareket alanının sağlanması gerekiyor. Artık bunlar olmadan hiçbir şey yapmıyorum. Bu şekildeki pozisyonum devlete de, Kürtlere de zarar veriyor. Bazıları da 'Öcalan bu şartlarda orada yönetemez, yapamaz, içeriden pratik önderlik yapılamaz' diyordu. Doğru söylüyorlar. Bu koşullarda barış görüşmesi yapılamaz."

DURUMUM MANDELA'YA BENZİYOR

Durumunu Mandela'ya benzeten Öcalan, "Benim durumum Güney Afrika'daki Mandela'ya benziyor.

Durumum onunki gibidir. Desmond Tutu, Mandela'ya, "özgür olmadan bu işe girişmeyin, tehlikelidir" diyordu. Doğru söylüyordu. Ama sonra Mandela'nın önünü açtılar. Ben de özgür olmadan, özgür hareket etmeden bu barış işine girişmem, kalkışmam. Bundan sonra doğru değil. Biliniyor, Güney Afrika'da Mandela'ya gerekli koşulları sağladılar, o da rolünü oynadı. Türkiye'de De Clerk rolünü oynayacak kimse de yok. Bırakın De Clerk'i, Erdoğan şu anda Çiller rolüne soyunmuş. Operasyon üzerine operasyon yapıyor. Heyet de üzerine düşeni yapmadı. KCK de üzerine düşeni yapmadı. Bu şekilde yol da alamıyoruz. Ayrıca zarar da veriyor. "Devletin ali menfaatleri" deniliyor ya, devlete de zarar veriyor. Kürtlere de zarar veriyor. Bu şekilde bu koşullarda daha fazla sürdürmem Kürtlerin yararına değil" diye konuştu.

KÜRTLERİN ONURUYLA OYNATMAM

Öcalan devamla şunları söyledi: "Ben her iki tarafın da işlerini kolaylaştırdım, onlara öneriler sundum, onlara çözüm yolunu gösterdim, protokoller sundum, işlerini kolaylaştırıcı adımlar attım. Daha ne yapayım? Daha fazlasını ayda yılda bir burada bir saat konuşarak mı yapacağım! Daha ne yapayım? Ama her iki tarafın da tavırları başka. Beni de burada taşeron gibi kullanıyorlar. Her iki taraf da beni idare ediyor. Ben idare edilecek birisi değilim. Bunu böyle bilsinler. Ben Kürtlerin onuruyla oynanmasına izin vermem, buna hiçbir şekilde müsaade etmeyeceğim."

SENİ TUTAN MI VAR?

Kürt siyasetçilere seslenen Öcalan, "Kürt siyasetçileri şunu bilmeli. İkide bir 'biz halkı tutamıyoruz, biz kitleyi zor durduruyoruz, kitle patlama noktasındadır. Sorun çözülmezse devrimci halk savaşını başlatırız, savaşa da barışa da hazırız" diyorlar. Seni tutan mı var, yapar mısın yapmaz mısın sen bilirsin. Ama bu şekilde daha fazla benim üzerime yıkma. Türkiye de, ikide bir 'bitireceğiz, şöyle bitireceğiz' diyor. Sen de bitireceksen bitir" diye konuştu.

BİTİRECEKSEN BİTİR!

"Hükümet, bitirmek için ne yapıyorsa yapsın" diyen Öcalan, "özel timleri, polisi

gümbür geldiğini bunu durduracak tek kişinin ben olduğumu söyleyenlere diyorum: Ben burada ayda yılda bir yaptığım bir iki saatlik görüşmeyle mi bunu başaracağım. Yapabiliyorsa bu koşullarda gelip kendileri yapsın. Bu koşullarda kim bir şey yapabilir. Öcalan'ın rolünü oynaması için Hükümetin adım atması lazım, irade göstermesi lazım. Onlar da üzerine düşeni yapmalı. Hem bu koşullarda hem de tek taraflı nasıl olacak? Liberal aydınlara sesleniyorum, böyle şey olur mu? Herşeyi bana yüküyorlar. Herşeyi benden bekliyorlar. Bu koşullarda ne yapabilirim? Elimde çözmek için sihirli bir değnek yok ki? Bir hayvanı dürtmek için bile elinizde bir değnek olmalıdır. Benim şu anki durumum, susuz bir havuzda yüzmeye benziyor. Havuzun içinde su yok ama 'bana yüz' diyorlar, 'sürekli yüz' diyorlar. Nasıl yüzeyim bu şekilde, böyle şey olur mu? Ben bu şartlarda daha fazla ne yapabilirim ki! Bu neden görülüyor? Ama başka sorumluluk alan da yok. Benden susuz havuzda yüzmemi istiyorlar. Hatta benden havada yüzmemi bekliyorlar" dedi.

TÜM YÜKÜ OMZUMA ATMIŞLAR

Kürt Halk Önderi Öcalan, şu hususlara da dikkat çekti: "30 yıldır herkes tüm yükü omzuma atmış. 30 yıl dışarıda 13 yıldır da burada sırtımda taşıyorum. Benim bu önderlik tarzıma alışmışlar. Benden, benim bu önderlik tarzımdan sürekli yardım almaya alışmışlar. Beni sürekli çalıştırıyorlar. Ama artık kendilerine daha fazla yardımcı olamam. Böyle anlayışı kabul etmiyorum. Bu şekildeki gerillacılığı kabul etmiyorum. Savaşırklar mı savaşmazlar mı, güçleri var mı yok mu ne yaparlar bilemem. Ama ben bunu bu şekilde daha fazla da devam ettiremem. Gerilla da süreci iyi anlamalıdır, gerekirse kimseyi dinlememeli, değerlerimize bağlı olmalı, ona göre süreci sahiplenmelidir. Siyasetçiler de doğru dürüst karar vermeli ve kararlarını da uygulamalıdır."

ÜÇ ŞARTIM VAR

Rol alması için üç şartın yerine getirilmesi gerektiğinin altını çizen Öcalan, "Ben heyete de bu şartlarda daha fazla sürdüremeyeceğimi anlatmıştım Heyetle herhalde bir kez daha görüşürüm. Bu kararımı onlara da anlatacağım. Bundan sonra her iki taraf anlaşabilirlerse anlaşsınlar. Bundan sonra bu koşullarda ben yokum. Kendi aralarında anlaşsınlar anlaşsınlar, savaşıyorlarsa savaşsınlar, ben karışmıyorum. Benim rol almamı isterseler üç şartım var; sağlık, güvenlik ve özgür hareket etme. Bu üç şartı sağlayabiliyorlarsa ben devam ederim. İki taraf da rolüm konusunda anlaşsınlarsa, sağlık, güvenlik, özgür hareket alanı yaratırlarsa, rolümü oynarım. Bu şartları sağlayamıyorlarsa ben daha fazla devam etmeyeceğim" dedi.

GÖZYAŞI DÖKÜLMESİNİ İSTEMİYORUM

Bir tek annenin bile gözyaşı dökmesini istemediğini söyleyen Kürt Halk Önderi, "Ben bir tek ananın dahi gözyaşınının dökülmesini istemiyorum. Bir ananın gözyaşınının dökülmesi bana acı veriyor. Türkiye kamuoyunun bunu bilmesini istiyorum. Ben Başbakan'a "çözüm için gerillaları bir yerde toplayalım", "sorunu hemen bir haftada çözelim" demişim. Ama Başbakan'dan ses yok. Başbakan'ı itham ediyorum. Barış istemiyor, her türlü kolaylığı sağlamamıza rağmen barışa yanaşmıyor. Daha ne yapabilirim?" diye belirtti.

İran çocuk öldürdü

İran sivilleri hedef almaya devam ediyor. Önceki akşam yapılan saldırılarda 10 yaşındaki Mihemed Anter Zirav isimli çocuk yaşamını yitirdi. Şu ana kadar 3 sivil hayatını kaybederken, 11'i de yaralandı.

İran ordusunun saldırılarının başladığı 16 temmuz'dan beri siviller hedef oluyor. Şu ana kadar aralarında bir çocuğun bulunduğu üç sivil yaşamını yitirdi. Yüzlerce aile evlerin terk etti. Havan ve katyuşa atışlarında köylülere ait ev, arazi ve hayvanlar zarar gördü.

İran ordusunun Medya Savunma Alanları'ndaki köylere yönelik bombardımanı devam ederken, sivil kayıpları da artıyor. İran, Hewler'e bağlı Hacı Ümran'ın Berde Sorê alanını önceki gün akşam saatlerinde bombaladı. Saldırıda 10 yaşındaki Mihemed Anter Zirav isimli çocuk ağır yaralandı. Hastaneye kaldırılan çocuk yaşamını yitirdi. İran ordusunun saldırıları üçüncü haftasına girerken şimdiye kadar en az 3 sivil hayatını kaybetti. 24

Temmuz'da Sidekan'a bağlı Xinere'ye yönelik bombardımanda Şêxo Hesênê (40) ve Heriş Kerimxan (19) isimli 2 sivil hayatını kaybetmiş, 3 kişi de yaralanmıştı.

Resmi kaynaklara göre, 11 sivilin yaralandığı İran bombardımanında Kürt hükümeti 35 köyün hasar gördüğünü, 350 ailenin ise göçe zorlandığını açıkladı. Uluslararası Kızıl Haç Örgütü ise, geçtiğimiz hafta yaptığı açıklamada, bombardıman nedeniyle 800 kişinin evlerini terk ederek çadırlarda yaşamak zorunda kaldığını açıklamıştı.

İşgale Hayır kampanyası

Öte yandan İran operasyonuna karşı Süleymaniye'de "Askeri işgale hayır" sloganıyla bir kampanya başlatıldı. Kampanyaya aydınlar, yazarlar, insan hakları savunucuları ve sivil toplum örgütleri destek veriyor. Kampanya çerçevesinde 3 ambulansın da aralarında olduğu 20 kadar araç Kandil'e

gitti. Kuzey, Güney ve Doğu Kürdistanlı Kürtlerin yer aldığı heyeti, Kandil'de PJAK yetkilileri karşıladı. Kandil'deki sivil halk için ilaç ve çadır gibi malzemeler götüren heyet, bölgede incelemelerde bulundu.

PJAK'tan misilleme

İran ordusunun saldırılarına karşı ise PJAK'a bağlı HRK güçleri misilleme eylemlerine devam ediyor. HRK'den alınan bilgilere göre; Doğu Kürdistan'ın Pîranşar kentine bağlı Berdenaze'de Perşembe günü gerillalar Devrim Muhafızları'na yönelik bir suikast eylemi gerçekleştirdi. Eylemde 4 askerin öldüğü, 2'sinin yaralandığı bildirildi.

Savaşmayınca öldürüldü

İran ordusunun yürüttüğü operasyonda HRK güçlerine karşı savaşmak istemeyen Hesên Qelereşi isimli korucunun da İran askerleri tarafından öldürüldüğü bildirildi. Yerel kaynaklardan edinilen bilgilere göre; operasyonda yer almak

istemeyen Serdeşt'li korucu 28 Temmuz günü askeri araçtan atlayarak kaçtı, ancak yakalanarak zorla operasyona geri götürüldü. Savaşmak istemeyen korucu, İran askerleri tarafından vurularak öldürüldü.

Boru hattında patlama

Öte yandan İran'da Türkiye'ye yönelik doğal gaz akışının sağlandığı boru hattında dün sabah patlama meydana geldi, gaz akışı durdu. Mehr haber ajansına göre patlama "İran toprakları içerisinde" meydana geldi. Haberde patlamanın yeri belirtilmezken, "İran'dan Türkiye'ye giden doğalgaz boru hattında meydana gelen patlama dolayısıyla bu ülkeye doğalgaz akışı kesildi" denildi. İtfaiye ve imdat ekiplerinin zamanında patlama yerine ulaşarak yangına müdahale ettiğini ve alevlerin kontrol altına alındığını bildiren ajan, tamir çalışmalarının sürdüğünü ifade etti. Patlamanın nedeni hakkında bilgi verilmezken, sabotaj olabileceği belirtiliyor.

ANF/HEWLÊR

İran'ın Güney'i işgal girişimine bir tepki de Alman milletvekillerinden geldi. Milletvekilleri, Alman Hükümeti ve Avrupa Birliği'ne daha fazla kan akması için girişimlerde bulunma çağrısı yaptı.

16 Temmuz'dan beri İran devletinin uluslararası hukuku hiçe sayarak Güney Kürdistan'ı işgal girişimine Alman milletvekilleri de tepki gösterdi. Yapılan açıklamada, saldırıların son bulması için Avrupa Birliği ülkelerine girişimde bulunması çağrısı yapıldı.

Almanya Sol Parti Federal Parlamento Milletvekili Andrej Hunko, Harald Weinberg, Ingrid Remmers, Heidrun Dittrich, Ulla Jelpke'nin yanısıra Hamburg Eyalet Parlamentosu Üyesi Cansu Özdemir, Hessen Eyaleti Milletvekili Barbara Cardenas, NRW Eyaleti Milletvekilleri Bärbel Beuermann ile Ali Atalan ve Rosa Luxemburg Vakfı Hessen Yöneticisi Murat Çakır ortak yaptıkları basın açıklamasında, uluslararası hukuka aykırı olan İran işgalinin kabul edilmeyeceğini deklare etti.

29 Haziran günü yapılan ortak açıklamada, işgalin sonuçlarına ve Kızıl Haç'ın sivillerin maruz kaldığı tahribata yönelik açıklamasına dikkat çekildi. Ayrıca, PJAK ve PKK'nin barışçıl çabalarına rağmen, İran Kürt Özgürlük Hareketi'nin yerleşim alanları olan Kandil'i işgal etme girişimini sürdürdüğü ifade ediliyor. Basın açıklamasında, ayri-

AB devreye girmeli

ca değişik kesimlerin beyanlarına yer verilerek, "İran'ın Federal Kürdistan Bölgesi'ne yönelik tehlikeli girişimini Türkiye ile çok iyi koordine edildiği" belirtilerek, R. T. Erdoğan'a yakınlığı ile bilinen Zaman gazetesi yazarı Fehmi Koru'nun "Sri Lanka devletinin Tamillere yönelik yaptığı katliamın benzerinin PKK ve PJAK'a karşı yapılmasını" önermesinin altında ABD ile Türkiye işbirliğine İran'ın dahil edilmesine işaret ediliyor.

Açıklama, İran ve Türkiye Büyükelçilikleri'nin yanısıra Almanya'da bulunan her iki ülkenin tüm konsolosluklarına da gönderildi.

Milletvekilleri ortak açıklamada, işgale ilişkin görüşlerini de dile getirdi:

Sol Parti Milletvekili Harald Weinberg: İran ordusunun uluslararası hukuka aykırı sınır ihlali kabul edilmez. Biz Alman Hükümeti ve AB'yi hemen tüm siyasi yolları değerlendirip, daha fazla kan akması için girişimlerde bulunması için çağrıda bulunuyoruz.

Almanya Federal Parlamento üyesi Ingrid Remmers: Türkiye bariz tehditler yerine Kürt sorununun çözümü için Kürtlerin uzun zamandır talep ettiği demokratik, barışçıl yolu artık ciddiye alması gerekiyor. Türkiye, Ordadoğu'da aracı rolüne üstlenmeye çalışırken, bunu şiddetli müdahaleler ya

da şiddetle müdahale edenleri desteklemekle sağlayamaz. Bu durumda Almanya Federal Hükümeti, Türkiye'nin AB yerine yönünü farklı belirleme beyanına karşı bir girişimde bulunmalıdır.

Federal Parlamento Milletvekili de Andrej Hunko: İran'ın Güney Kürdistan'ı işgal girişiminde Türkiye'nin çıkar ve teşviki vardır. Türkiye'de ortam, 12 Haziran seçimlerinden sonra gerdirildi. Türk hükümeti, hilelerle Hatip Dicle şahsında Kürt halkının parlamentoda temsilini engelleyerek, Kürt-Türk çatışmasının çözümünü de engelliyor. Kürt sorununu ilişkin İran ile koordineli bir askeri 'çözüme' girme belirtileri kaygı uyandırıcıdır. Dolayısıyla Almanya hükümeti ve AB, jeostratejik çıkarlarından dolayı

yaşanan duruma sessiz kalarak onaylamalarını artık durmalıdırlar.

Hamburg Eyalet Parlamento üyesi Cansu Özdemir: Ordadoğu'daki durumlar, kaygı verici bir biçimde şiddetlendi. İran'da ise günlük işkencenin yanısıra geçen yıl içerisinde en az 388 idam gerçekleşti. Mevcut durumda her türlü yasal haktan mahrum bırakılan 16 siyasi tutuk hakkında çıkarılan idam kararının da, her an uygulanma tehlikesi var. Uluslararası kamuoyu gerek askeri müdahalelere gerekse de insan hakları ihlallerine sessiz kalmamalı.

Federal Parlamento Milletvekili olan Ulla Jelpke: ABD istihbarat bilgileri ile Kürt özgürlük savaşçıları hakkında

Türk ordusuna verdiği bilgiler ile İran-Türkiye savaş ittifakını cesaretlendiriyor. Almanya Hükümeti de, bu anti Kürt ittifakının bir parçasıdır. Nihayetinde burada yaşayan Kürtleri PKK yasağına dayandırarak kriminalize ediyor ve 'terörist' olarak fişliyor. Dolayısıyla tüm demokratik kesimler başta olmak üzere barış hareketi yeniden Kürt halkına karşı geliştirilmek istenen katliamlara karşı dayanışma içinde olmalıdır.

Hessen Eyaleti Sol Parti Milletvekili Barbara Cardenas: Temel hakları ile yaşayan Kürtler, Türkiye'nin demokratikleşmesine katkı sağlayabilirler. Ayrıca Batı hükümetleri, Kürt halkının barış çabalarını görmezden geliyor.

Federal Parlamento Sol Parti Milletvekili Heidrun Dittrich: Peine ve Hannover'deki Kürt derneklerine yönelik saldırı ile Türkiye'nin birçok yerinde yaşanan faşist saldırıların, Kürtlere yönelik askeri ve siyasi operasyonlar ile bağlantısı var. Sol Parti olarak, her yerde ve sürekli faşizme ve sağcı şidete karşıyız. ABD ve AB, Ortadoğu'nun yeniden yapılandırmasındaki çabalarında, örnek model olarak Kürt halkının özgürlükçü, demokratik, kalıcı ve toplumcu örgütlülüğünden sonuç çıkarılmalı. Bunu yapmazlarsa, bölgeyi istikrarsızlaştırma ve gereksiz yere döktükleri ve dökecekleri kandan sorumlu tutulmadan da kaçamazlar.

DEVİRİŞ ÇİMEN

"Ben o köyde arkadaşlıktan öte şeyler keşfettim. Kürt kadınların doğayla ne kadar güzel uyum sağladığını gördüm. Kendi anayurdumda görmediğim birçok insani özelliği burada gördüm. Makineleşmeden kaçıp kendimi doğal ve tertemiz bir yaşamın kucaklarına atmıştım. Gözden çıkarılmış bu topraklar, bende cenneteymişim duygusu yaratıyordu."

Almanya'nın Bas Oldesloe kentinde yaşayan Anja, Kürtleri tanıdığı 1988 yılından bu yana her türlü işlerine koşuyor. Öyle ki Anja, Kürtler için „En geniş ailem“ diyor.

Diyarbakırlı bir genç kadın, Kürtçe öğrenmemde dönüm noktası oldu. Kürtlerin içinde bulunduğu zor koşullar, Kürtçe'nin hala yasaklı bir dil olması, bende Kürtçe'ye karşı bir ilgi geliştirdi. Ve kendi kendime şöyle dedim: 'Anja, sen bu halkla kader birliği yapacaksan, mutlaka dillerini öğrenmelisin.' Almanya'ya döndükten sonra Hamburg Üniversitesi'nde 'Ben de anadilimle konuşmak İstiyorum' adıyla bir kampanyanın başlatıldığını öğrendim. Kürt arkadaşların isteği üzerine ben de kursa yazıldım. İlk öğretmenimiz Gol Murad Muradi adlı

laşık bir ay kaldım. Bu, 1993'lü yıllara tekabül ediyor. Kürt Özgürlük Hareketi'nin en hareketli ve baskıların dorukta olduğu yıllardı.

Köye yapılan baskında, askerlerin komutanı tarafından sorguya çekildim. 'Bodrum, Marmaris gibi cennet yerlerimiz varken allahın s...tir ettiği bu yerde ne arıyorsun?' sorusunu hayatım boyunca unutamam. Kürtlerin yaşadığı coğrafya çoktan s...tir edilmişti. Ben o köyde arkadaşlıktan öte birçok şey keşfettim. Kürt kadınların doğayla ne kadar güzel uyum sağladığını gördüm. Kendi anayur-

duğunu kendi gözlerimle gördüm.

Bu duygularla Almanya'ya döndün...

Evet hayatımda hiç düşünemeyeceğim kadar doğal bir yaşamın içinden tekrar kendi gerçekliğime dönmüştüm. Geldikten sonra şu kararı verdim: Bu insanların sorunlarını çözmek için onlara yardımcı olacağım ve hayatlarını kolaylaştırmak için çaba sarf edeceğim. Az da olsa Kürtler için bir şeyler yapmaya çalışıyorum. Yaşadığım kent olan Bas Oldesloe'de Kürt kadınlarla ortak hareket ediyorum.

'Kürtler en geniş ailem'

Sevinçlerin ve üzüntülerin olduğu her yerde karşımıza çıkıyor; kah bir halayın içinde, kah bir açlık grevinde, kah bir standda görevli olarak. İncancından ve mücadele azminden hiçbir şey kaybetmeden yıllardan beri aktivizmi sürdüren Anja ile sohbet ettik.

Kürtlerle nasıl tanıştın?

Türkiye'deki Kürtlerin varlığından haberim yoktu. Türkiye'de yaşayan herkesin Türk olduğunu sanıyordum. 8-9 yaşlarındayken mahallemize bir aile taşındı. Türkiye'den gelmelerine rağmen kendi aralarında farklı bir dilde konuşuyorlardı. Çevremizde yaşayan Türk aileleri, bunların Türkçe dahi bilmeyen, kötü Türk olduğunu söylüyordu. Kafamda bir soru işareti kalmıştı. Türkler bu insanları neden sevmiyordu? Bunlara neden 'kötü Türk' deniliyordu? Sonra 1988'de Hamburg'un Billstedt garında birçok Kürt ile tanışma imkanım oldu. Fakat birbirimizin dilini bilmediğimiz için sadece birbirimize gülümsüyorduk. Gülüşlerinde bir mahzunluk olan ve her şeyleriyle farklı olan bu insanların Kürt olduğunu ve milyonlarca olmalarına rağmen dünyanın devletsiz en büyük halkı olduklarını duyunca neye uğradığımı şaşırılmıştım.

Birçok Kürt dilini konuşamazken ya da bu konuda hiçbir çaba sarfetmezken, senin Kürtçe'ne hayranlık duymamak elde değil.

Kürtçe'ye olan ilgin nasıl gelişti?

Üniversite yıllarımda Türkçe'yi öğrenmişim ve pratik yapabilmek için kısa bir süreliğine İstanbul'a gitmişim. Döndükten sonra, Almanya'da bir Kürt ailesi ile tanıştım. Ailenin daveti üzerine iki haftalığına Kayseri'nin Sarız İlçesi'ne bağlı Kırksrak Köyü'ne gittim. Köy halkının bana göstermiş olduğu ilgiyi ömrüm boyunca unutamam. Fakat bu insanların dilini bilmediğimden, onlarla Türkçe konuşmak zorunda kalmıştım. Kayseri'den İskenderun'a gittim. Burada tanıştığım

bir kişiydi. Bu arkadaş İran Kürtlerinden olduğu için orada konuşulan Kürtçe'yi bize öğretmeye çalışıyordu. Daha sonra üniversiteden yeni öğretmen talep ettik. Yeni Kürtçe öğretmenimiz Hüseyin Kartal'ın sayesinde epey bir mesafe katettik. Diyebilirim ki Kürtçe öğrenmem

Hüseyin Kartal ve Zerdeşt Haco'nun sayesinde olmuştur.

Kürtçeyi öğrendikten sonra hiç Kürdistan'a gittin mi?

Kürtçe dil kursunun yanısıra üniversiteye hazırlanırken, İskenderun'da tanıştığım Diyarbakırlı kız arkadaşımın, Muş Devlet Hastanesi'nden ücra bir köye sürgün edildiğine dair mektubunu aldım. Bu sürgünün sebebi ise, yazışmalarımda Kürt sorunu hakkında görüşlerimi belirtmemdi. Arkadaşım, ücra bir köyde yalnız başına yaşadığını ve çok korktuğunu söylüyordu. Tam o dönemde de üniversite imtihanlarına hazırlanıyordum. İmtihanın bir insanın hayatından daha değerli olamayacağını düşünerek, üç saat sonra Muş'a gitmek için Hamburg havaalanındaydım. Arkadaşımın kaldığı köyde yak-

dumda görmediğim birçok insani özelliği burada gördüm. Canım istediğinde her kapıyı çalıp içeri girebiliyordum. Herkes beni kendi ailesinin bir ferdi gibi görüyordu. Makineleşmeden kaçıp kendimi doğal ve tertemiz bir yaşamın kucaklarına atmıştım. Gözden çıkarılmış bu topraklar, bende

cenneteymişim duygusu yaratıyordu.

Burada dil sorunu yaşadın mı?

Yeteri kadar olmasa da derdimi anlatabiliyordum. Kadınlarla sık sık konuşmak istememe rağmen bu bir türlü olmuyordu. Günlük işlerin yoğunluğundan insanların fazla zamanı kalmıyordu. Köyün okuluna ataması yapılan bir Türk kıza vardı. Çoğu zaman 'Kürtler beni öldürür' korkusuyla sabahlara kadar uyuyamıyordu. Benim burada olduğuma inanmak istemiyordu. Bu korkuyla köye gelen Türk öğretmen, birkaç sene köyde kaldıktan sonra buradan gitmemeye karar vermiş. Birçok insanda Kürtlere karşı müthiş bir önyargı var. Mesela, herkes Kürtlerin hayatının vurdulu kırdılı olduğuna inanır. Ama bu vurdulu kırdılı yaşamın yanında Kürt insanın çok doğal ve güzel bir yaşamlarının

rum. Onların günlük yaşama adapte olmaları için değişik kurslar düzenliyoruz. Bundan birkaç sene önce bir Kürt anne Kürdistan'da pişirilen tandır ekmeğinin tadının hiçbir ekmekte olmadığını söyleyince gözleri dolmuştu. Bir grup Alman kadın, bu kadının hayallerini gerçekleştirmek için belediyeye başvurdu. Gereken izni aldıktan sonra Kürdistan'da tandır yapmış bir kadına, tandır yaptırdık. Tandır ekmeğine özlem duyan anneyi tandır açılışı için getirdiğimizde, kadının sevinç gözyaşlarını unutamam. Tüm bunların yanı sıra iltica kamplarında kalan insanlara yardımcı olmaya çalışıyorum. Yasal ve bürokratik birçok işlerini takip ediyorum.

Tüm bunların yanı sıra tüm etkinliklere katılıyorsun. Bildiğim kadarıyla evlisin ve üç çocuğun var. Bu kadar azmi ve enerjiyi nerden buluyorsun?

Evet. Diyarbakırlı bir Kürt ile evliyim. Üç çocuğumuz var. Zozan, Baran ve Zivistan. Eşim uzun yıllar Türkiye'ye gidemedi. Ülkesinin zozanlarına duyduğu özlemi, ilk çocuğumuza Zozan ismini vererek gidermek istedi. Baran ve Zivistan ise, zozanların dinmeyen çığılığı olarak yüreğimizde yer edinsin istedik. Çocuklarımızı Kürt kültürüne göre yetiştiriyoruz. Baran'ı bir festivalde kaybetmiştik. Babası telaşla onu arıyordu. Ben, 'Sakin ol Hasan, insan hiç kendi ailesi içinde kaybolur mu' dedim.

Elimden geldiğince yapılan tüm etkinliklere katılıyorum. Kendimi bu halkın davasına adanmış bir insan olarak görüyorum. Bu halk özgürleşene kadar desteğim devam edecek. Nasıl beraber bu kadar acı çektiyse, beraber özgür olacağımız günlerin de yakın olduğuna inanıyorum.

Sevgili Anja, bu güzel söyleşi için sana çok teşekkür ediyoruz.

Ben de Avrupa'da halkımızın çığılığı olan ve severek okuduğum Yeni Özgür Politika çalışanlarına sizin şahsınızda selam ve başarı dileklerinizi gönderiyorum.

M. ZAHİT EKİNCİ/HAMBURG

Əvvəli səh. 5-də

DİVALEKTİĞE YENİ BİR YORUM KATTIM

Savunmalarına ilişkin bazı sorular aldığı ifade eden Öcalan şunları söyledi: "Savunmalarına ilişkin bazı sorular alıyorum. Bu sorulara şartlarımdan dolayı çok kısa yanıtlıyorum. Savunmalarında epistemolojik açıdan yenilikler var. Karşılıklı besleyici diyalektik dayalı paradigma ile sınıf çatışması teorisinin pek anlaşılmadığı belirtiliyor ve sınıfların birbirini beslemesinin mümkün olup olmadığı soruluyor. Savunmalarında diyalektik yeni bir yorum kattım. Aslında sınıfsal açıdan Marks olaya kendi koşulları üzerinden yaklaştı. Bu nedenle kaba ve katı bir diyalektik yorum geliştirdi. Antagonizma tartışmaları önemlidir. Ama Marks'ın anladığı anlamıyla antagonizma doğru değildir. Bizim bakış açımıza göre doğada hiçbir şey tamamen

kültürel değerlerin topluma sunulmasıdır. Oysa kapitalizm piyasanın inkarıdır. Bu anlamda kapitalizmi de yeniden tanımladım."

POLİTİKA ANTI-DEVLETTİR

Kürt Halk Önderi üçüncü soruya da şu cevabı verdi: „Savunmalarda toplumu yeniden inşa etme bağlamında politika kurumuna özel vurgu yaptığım, buna göre politika özgürleştirir dediğim belirtilerek, politikanın nasıl özgürleştirileceği soruluyor.Evet, politikanın özgürleştirildiğini savunuyorum. Bu, savunmamın en özgün tezlerinden biridir. Bunun kaynağı da Hannah Arendt'e aittir. Arendt'i tamamen incelemiş değilim ancak bunu çok iyi işliyor, özgün yanları var. Politikanın özgürleştirici olduğuna inanıyorum. Marks diyor ki bilinç-sınıf özgürleştirir. Hegel de akıl-devlet özgürleştirir diyor. Ben ise politika özgürleştirir diyorum. Bundan ne kastettiğim soruluyor. Evet,

birikimine değinmiştir fakat ikisi de bir sonraki hamleyi, iktidar birikimini görememiştir. Sermaye birikimiyle bağlantılı iktidar birikimini görememiştir. İşte Hitler'i gördük. Hitler, iktidar birikiminin zirvesiydi. Bunları siyasete iyi uyarlamak gerekir. Bunlar moderniteyle bağlantısı olan şeyler. Bizim demokratik modernite teorimiz var. Kapitalist moderniteye karşı demokratik moderniteyi savunuyoruz. Kapitalizmin yıkıcılığına ve emekçilerin sorunlarına karşı bu model önemlidir. Kapitalist modernitenin endüstriyalizmine karşı biz ekolojik üretim toplumu savunuyoruz. Ulus-devlete ya da devletin ulusuna karşı demokratik ulus blokunu, demokratik toplumu savunuyoruz. Demokratik ulus, küçük birimler olarak varlığını koruyacak. Mesela Türkiye için Türkiye Demokratik Ulus birimleri kavramını kullanabiliriz. Herkes kendi dil, renk ve özgünlüğüyle buna katılacak. Mesela bir halka düşünülebilir, fakat bu halkanın ucu kapalı değil, uçları birbirine

yuvarlanmış kapağını bulmuş. Bazı Kürt aydını geçinenler de hala sırtımdan geçiyorlar, hala beni kullanarak varlar. Bazıları burada iken herşeylerini biz karşılıyorduk. Her türlü imkanı sağlıyorduk. Bunlar Avrupa'da da bizim sırtımızdan geçindiler. Şimdi de 13 yıldır benim sırtımdan yaşıyorlar kendilerini. Hiçbir şey yapmıyorlar ama yine de bana saldırıyorlar. Şu anda bile sırtımdan geçiyorlar. Bu sayede Türkiye'ye dönüyorlar ve hala bana saldırıyorlar!"

DERSİM'İ YÖNLENDİREN BİR GLADIO VAR

Dersim'i yönlendiren bir Gladio'nun olduğunu ifade eden Öcalan, "Dersim ve Bingöl üzerine bir şeyler söylemek istiyorum. Buralar seçimlerde beklenenin elde edilemediği yerler. Bu durumun değerlendirilmemesi, üzerine gidilmemesini esefle karşılıyorum. Dersim'i idare eden, Dersim'i yön-

Bu koşullarda yokum!

yok olmaz. Birbirini besleme daha önemlidir. Yıkıcılık doğru değildir. Birbirini tamamen yok etmek doğru değildir. Zaten biliyorsunuz doğada mutlak yokluk yoktur, mutlak kesinlik de yoktur. İki ucun yok etme temelinde birbiriyle mücadelesi doğru değildir. Bununla birlikte bu mücadele yaratıcıdır ve özgürleştiricidir. Ama doğada esas olan, yüzde 99 karşılıklı beslemedir. Çatışma ise yüzde birdir. Bu açıdan Marks'ı eleştirmek lazım. Onda herşey siyah beyazdır. Ama örneğin doğadaki renkleri düşünelim. Ak ile siyah renklerini örnek verelim. Siyah bir renk değildir, beyaz da bir renk değildir, bunlar birbirlerini soluma ile var olurlar. Bunların dışında bir sürü renk vardır. Dolayısıyla mutlak karşıtlık doğru değildir. Siyaseten sınıfsal açıdan da mutlak karşıtlık doğru değildir. Savunmalarında genişçe yer verdim. Bu proletarya diktatörlüğüne götürür. Oysa biz demokratik moderniteyi savunuyoruz. Diğer bir soru çalışmalarında iktisadi alan vurgusunun biraz geri planda kaldığı, kullandığım sosyal piyasa kavramının Keynes ve ardıllarınca ortaya atıldığı ve yıpranmış bir kavram olduğu yönündeydi. Bunun yerine yeni bir kavram düşünülüp düşünülemeyeceği soruluyor. Savunmalarında iktisadi alan da işlenmiştir. İktisadi anlamda Braudel'den aldığım kavramları işledim. Braudel de kapitalizmi eleştiriyor. Tekel karşıtlığını o da ele alıyor. İktisadi alan Braudel incelemesiyle daha da zenginleştirilebilir. Kullandığım "Sosyal Piyasa" kavramı da Braudel'e aittir. Kendimce geliştirdim ve zenginleştirdim. Kapitalizmin piyasa ekonomisine ve sömürsüne karşı emekçiden yana bir kavramdır bu. Dünya Bankası çevresi bu kavramı kullanmış olabilirler ama benim dediğim bunlarla ilgisi yok. Sahte liberaller bu kavrama ayrı bir anlam yüklüyorlar, bu liberal sahtekarlıktır. Bu kavramı maske olarak kullanıyorlar. Bu sosyal piyasa kavramı benim savunmamın özgün yanlarından biridir. Piyasa sosyalizmde de var, olmalıdır. Herkes ürettiği en kaliteli malları piyasaya sürer fakat bu en amaçlı bir piyasa değildir. Bu, toplumun yararına olan bir piyasadır. Kaliteli

politika tamamen anti-devlettir. Bu konuyu uzunca değerlendirebilirim ancak şartlardan dolayı en kısa ve öz ifade ediyorum. Esasında devlet politikanın inkarıdır. Bu yüzden politika özgürleştirir. Marks'ın dediği gibi sınıfın özgürleştirmediği, bu yönlü sosyalizm denemelerinden anlaşıldı. Hegel, devlet özgürleştirir diyordu ama Hitler faşizminden de anlaşıldığı gibi o da özgürleştirmiyor, aksine yıkıcıdır. Bu tür durumlarda devlet herşeydir vatandaş değildir, bir noktadır. Noktalaşmaya karşı durmak gerekir. Çünkü nokta değildir. Devlet ne kadar güçlü var olursa vatandaşlık o kadar az olur. Devlet ne kadar küçülürse vatandaşlık da o kadar büyük olur. Devlet zaten özünde anti-özgürlüktür hem de anti politikadır. Devletli sistemlerde vatandaş nokta kadardır, yani sıfırdır, hiçbir şeydir. Bu nedenle özgürleşmek için devlete karşı politikayı savunmak önemlidir. Politika yapmak özgürlüktür. Bu tez, savunmalarımın en özgün tezlerinden biridir. Ben Marks ve Hegel'den farklı olarak toplumun inşasının temelini özgürlüğü koyuyorum. Hatta bu nedenle politika eşittir özgürlüktür. Bunların hepsi savunmalarında mevcuttur ama yeterince okunduğunu, dikkate alındığını, uygulandığını sanmıyorum. Bu çabalarımı Lenin'in çabalarıyla karşılaştıranlar da oluyor. O da eleştiriyor, yeni bir sistem öneriyordu ve pratize etmeye çalışıyordu. Lenin de teori geliştirmiştir, pratiğe de dökmüştür, o imkanları olmuştur. Ama işte benim burada böyle bir imkanım yok. Ancak bunu kimse anlamıyor."

BİZİM DEMOKRATİK MODERNİTE TEORİMİZ VAR

Başka bir soruyu da yanıtlayan Öcalan, "İktidar birikimi kavramına ilişkindir. Sermaye birikimine çok atıf yapılmıştır ama "İktidar birikiminin" ilk kez kullanıldığı söyleniyor. Sermaye birikimi savunmam açısından önemli bir kavram. Fakat en az onun kadar önemli olan diğer kavram da iktidar birikimidir. Bunlar birbirlerinden bağımsız olan şeyler değil. Sermaye birikimi oldukça iktidar birikimi de kaçınılmaz oluyor. Braudel de Marks da sermaye

değmiyor. Ucu açık bir halkadır. Ucu kapalılık, nokta haline gelmez. Nokta haline gelmemelidir. Yani her halkanın uçları kapanmayacak, diğer halkalara açık olacak. Kesişme noktaları olacak. Birbirlerine etkilenmeler, birbirlerine verip almalar olacak, buna açık olacak. Bir halka Kürt, bir halka Türk, bir halka Arap, bir halka Acem vs hepsi iç içe geçiyor, kesişme noktaları oluyor, ortak değerleri, ortak kültürleri oluyor. Bunlar demokratik ulus birimleridir. Bu şekilde özyönetim güçleriyle kendilerini ortaya koyarlar. Bunlar Dipnot vb. çeşitli dergilerde tartışılabilir. Bunlar savunmamın temelini oluşturuyor. Ertuğrul Kürkçü onlar da bunun üzerinde durabilirler. Türkiye'de kapitalizm nasıl bu kadar emekleri sömürdü, doğayı sömürdü, her şeyi yok etmeye başladı, nasıl bu hale gelindi? Buna karşı hala neden mücadele verilemiyor, neden örgütlenme yapılamıyor? Blok çalışmaları bu temelde hızlandırılabilir. İşte görülüyor 70 yıldır sol bir araya gelemedi. Onu da bana yüklediler. Savunmalarından yararlanılırsa yüzde yirmilerde oy alınır, patlama olur" diye konuştu.

KAPSAMLI OPERASYONLAR OLABİLİR

Öcalan sözlerini şöyle bitirdi: Yeni bir KCK operasyonunun yapılabileceği belirtiliyor. Eskisinden çok daha kapsamlı, çok daha büyük operasyonlar yapılabilirler. Daha kapsamlı askeri operasyonlar da yapılabilirler. Bu durum da herşeyi daha içinden çıkılmaz hale getirecektir."

KÜRT AYDINLARA ELEŞTİRİ

Abdullah Öcalan, bazı Kürt aydınlarını da şu cümlelerle eleştirdi: „Tarih, Kürt tarihi inceleniyor ama bugün derinlemesine ele alınmıyor. Celadet Ali Bedirhan, meseleyi iyi biliyordu, iyi anlamıştı, iyi araştırmıştı. Mustafa Kemal'e mektup da yazmıştı. Ama elinden bir şey gelmiyordu. O dönem cılız kaldı. Fazla bir şey yapamadı. Ama ben bu şartlarda herşeye rağmen dünya kadar şey yaptım. Bu görülmüyor mu? Bir şeyler yazan, bir şeyler anlatan yazar arkadaşlar var ama onlar da derinliğine anlayamıyor, yetersiz kalıyor. Birbirlerine benziyorlar. Tencere

lendiren bir Gladio var. Aynı şekilde Bingöl'e yerleşen Bingöl'ü de idare eden bir Gladio var. Ama her iki yerdeki Gladio da aynı merkezden yürütülüyor. O Kamer Genç gibiler "biz Alevi Türküz, Kürt değiliz" diyorlar. Bunlar Gladio elemanları, çocuklarını da Amerika'da okutuyorlar. Kamer Genç 1980 darbesinin adamıdır. Hatta Kamer Genç örtülü ödenekten beslenmektedir. Her türlü şeyi yapmasına rağmen buna ses çıkarılmıyor, neden? Çünkü Dersim'in bir kısmını bu şekilde tutuyor, Gladioya bağlı kılıyor. Bingöldekiler de "biz Kürt değiliz, Şafi Zazayız" diyorlar. Dersim'de Alevi-Zazacılığı bize karşı geliştiriyorlar. Yine Bingöl'de Şafi-Zazacılığı geliştiriyorlar. Bu ikisinin de kaynağı Gladiodur. Bunlar iyi çözümlenmelidir, üzerinde önemle durulmalıdır. Aslında ikisi de aynıdır. İkisi de Kürtlüğü bitirmeye dönük özel savaş uygulamalarıdır. Bunların tedbirleri alınmalıdır. Her ikisini de yöneten, idare eden aynı merkez, aynı Gladio, aynı zihniyettir. Bu durum iyi çözümlenmelidir. Bu durum iyi çözümlenmediği sürece orada yol katedilemez, bu görülmelidir" dedi.

BU SÜRECİ EN İYİ EVRİM ANLADI

Öcalan değerlendirmelerini 14 Temmuz'da bedenini ateşe veren 18 yaşındaki Kürt kızı Evrim Demir'e adadığını söyledi: "Değerlendirmelerimi Evrim Demir anısına yapıyorum, Ona adıyorum. Bu süreci en iyi anlayan Evrim Demir'dir. İşte genç bir kız, 18 yaşında ama herşeyi, bu süreci, olup-bitenleri en iyi o kavramış. Ve kavradığı gibi kararını vermiş, eylemini yapmış. Daha fazla söze de gerek yok. Evrim süreci anlamıştı ama KCK, PKK, BDP, DTK bunlar anlamış değil. Bu sürecin gerçek anlayanı ve öncüsü Evrim Demir'dir. Mustafa Malçok da aynı şekilde. Her ikisi de çok genç, saygı duyulacak öncülerimizdir. Bize bu süreçte öncülük edecek en iyi kişilerdir. Ama bu şekilde kendilerini feda etmeleri yerine kendilerini özgürce ifade edebilecekleri yaşam olanaklarını oluşturmalarını tercih ediyor, öneriyorum. Her ikisini de saygıyla anıyorum."

ANF/İSTANBUL

"İstifalar, PKK'ye Karşı Başarısızlığın Faturasıdır"

BDP Grup Başkanı Selahattin Demirtaş generalerin istifalarını PKK'ye karşı başarısız olan komutanlara kesilmiş bir fatura olduğunu belirterek, "Sivil hükümet de kendine fatura çıkartmalı ve Kürt sorununun çözümünü artık önüne koymalıdır" dedi. Demirtaş, "Kemalizm yerine Tayyibizmi oturtmak istemiyorsa demokrasiyi kesinlikle toplumla buluşturmak zorundadır" ifadelerini kullandı.

BDP Grup Başkanı Selahattin Demirtaş komutanların istifa ederek emekliye ayrılmak istemelerinin Türkiye'de çok yaratan bir durum olmadığını ve kriz çıkmadığını belirterek, "Yani görüldüğü üzere Türkiye'de çok yaratan bir durum değildir. Demek ki olabiliyormuş. Genelkurmay Başkanları da, Kuvvet Komutanları da istifa edince Türkiye'de bir kriz çıkmıyormuş. Ama bunun adı, 'Türkiye'de askeri vesayetlinin kalkarak yerine sivil demokrasinin geçtiği' şeklinde bir anlam da çıkmıyor. En azından biz bunu böyle okuyoruz. Elbette ki

Ergenekon davası darbe iddiaları, bunlar çok ciddi iddialardır, soruşturulması lazım. Kesinlikle böyle suçlara karışan bulaşan varsa cezalandırılması lazım" dedi.

BDP'nin tavrının net olduğunu ifade eden Demirtaş, "Ordu içerisinde

olur veya dışında olur, darbe girişimi demokrasilerde demokratik parlamenter sistemlerde çok ağır bir suçtur. Bunun soruşturulması lazım. Bu nedenle ordu içerisindeki değişim, görev değişiklikleri ve bu yaşanan tikanlıklar bir demokratik sisteme evrilecek mi evrilmeyecek mi onu AKP'nin duruşu değil, halkın

demokratik talepleri ve mücadelesi belirler. Yani AKP'ye kalsa mevcut statükonun yerine yeni bir sivil statükoyu inşa etmekten çekinmeyecektir. Bunun zaten güçlü belirtileri var. Ordu vesayeti, askeri vesayet kalktığını, Türkiye demokratik bir

vesayet oluşturmak istemiyorsa ben çok açık söylüyorum, Kemalizm yerine Tayyibizmi oturtmak istemiyorsa demokrasiyi kesinlikle toplumla buluşturmak zorundadır. Bunun için koşullar her zamankinden uygundur, olgundur. AKP'nin ve Sayın Başbakan'ın halkın lehine bu fırsatı değerlendirmesi gerekir" dedi.

Demirtaş, "Bir de mesele şu yönü vardır, 30 yıllık Kürt sorunu var ve 30 yıldır PKK'ye karşı mücadele eden bir ordu var. Eğer ordu PKK'ye karşı başarılı olmuş olsaydı Kürt sorununun çözümü konusunda en azından kendisi kendi paradigmasını tutturmuş olsaydı bunlar yaşanmayacaktı. Dolayısıyla başarısız olan komutanlara çıkarılmış bir faturadır. Bu demek değildir ki, sivil otorite de başarılıdır. Kürt sorunu olduğu yerde duruyor, komutanlara fatura çıkıyorsa sivil hükümette kendine fatura çıkartmalı ve Kürt sorununun çözümünü artık önüne koymalıdır diye düşünüyoruz" dedi.

ülkedir demek daha erkendir" dedi. Başarısız olan komutanlara çıkarılmış olan bir fatura olduğunu belirten Demirtaş, "Başbakan'ın özellikle yeni anayasa inşa süresinde Kürt sorununun çözümü meselesinde çok somut, inandırıcı, gerçekçi, kucaklayıcı adımlar atması lazım. Eğer sivil

Barzani'nin Annesi Hemailxan Vefat Etti

Kürdistan Demokrat Partisi PDK'nin Politbüro'sü tarafından 27 Temmuzda yapılan yazılı açıklamada, Federal Kürdistan Başkanı Mesud Barzani'nin Annesi'nin hayata gözlerini yumduğu belirtildi.

PDK'nin polit bürosu tarafından dün yapılan yazılı açıklamada Mele Mustefa Barzani'nin hayat arkadaşı, Başkan Mesud Barzani'nin annesi Hemailxan'ın vefat ettiği açıklandı.

Merasimin nerede ve ne zaman yapılacağı henüz açıklanmadı.

Kürdistan-Post eu olarak Hemailxan'a Allah'tan rahmet, Barzani ailesine ve tüm Kürdistan halkına başsağlığı diliyoruz.

***

Politbüroya Partiya Demokrata Kurdistanê (PDK) ragehand ku îro destê sibehê Hemaîl Xanim a hevsera Barzanî yê nemir û dayika Serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî koça dawî kir.

Heta niha nehatiye ragehandin ka dê merasîm li çi cihekî be, lê li gor Kurdistan Tv piştî demeke din dem û cihê merasîman tên diyar kirin.

CHP Tutuklu Vekilleri İçin AİHM'e Gidiyor

CHP Grup Başkanvekili Emine Ülker Tarhan, tutuklu bulunan milletvekilleri Mustafa Balbay ve Mehmet Haberal için AİHM'e başvuruda bulunacaklarını belirterek, "Buna ilişkin olarak ayrıca tutukluluk halleriyle ilgili olarak tedbir isteminde de bulunuyoruz" dedi.

CHP Grup Başkanvekili Tarhan, tutuklu milletvekillerinin durumuna ilişkin TBMM'de basın toplantısı düzenledi. Tarhan, tutuklu vekillerin durumuna ilişkin olarak Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin ihlal edildiği kanaatinde olduklarını belirterek, "Masumiyet karinesinin adil yargılanma hakkının tutuklu milletvekillerimiz adına ve bu haklarının özellikle seçme ve seçilme hakkının ihlal edildiği kanaatindeyiz. Buna ilişkin olarak Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne başvuruda bulunuyoruz" dedi. Tarhan, başvurunun yanı sıra AİHM'e tutukluluk durumuyla ilgili olarak tedbir isteminde de bulunacaklarını açıklayarak, başvuruların bireysel olacağını ancak CHP olarak destek vereceklerini kaydetti.

Toplu Mezarın Üzerine Çöp Dökülüyor!

Bitlis'in Mutki ilçesindeki toplu mezarların üzerine belediye çöp dökmeye başladı. İnsan Hakları Derneği (İHD) Bitlis Şube Başkanı Hasan Ceylan, bianet'e yaptığı açıklamada, savcılığa bu alanın korunması için başvurduklarını ancak bir

işlem yapılmadığını söyledi.

Mutki İlçe Çöplüğü'neki toplu mezarın yerini, 90'lı yıllarda Mutki Belediyesi'nde kepçe operatörlüğü yapan ve adını vermek istemeyen bir işçi göstermişti. Cenazeler, kepçelerle gömülmüştü. Belediye işçisi, 1992, 1996 ve 2003'te öldürülenlerin toplu mezarlara gömüldüğünü gördüğünü söylemişti.

İHD Bitlis Şube Başkanı Ceylan, işçinin işaret ettiği bölgelerde üç ayrı toplu mezar bulunduğunu, 12 kişinin olduğu mezarın açılarak cenazelerin çıkarıldığını, sekiz kişilik mezardaki altı kişinin de çıkarıldığını

söyledi. 13 kişinin bulunduğu toplu mezar ile iki kişinin bulunduğu toplu mezara ise belediye araçları çöp ve moloz dökmeye başladı.

"Devlet bu işin üstünü örtmek istiyor" diyen Ceylan, Mutki Cumhuriyet Savcılığı'na başvurarak alanın korumaya alınmasını talep ettiklerini ancak şimdiye dek hiçbir işlem yapılmadığını ifade etti.

Adalet ve Kalkınma Partisi'nden (AKP) Mutki Belediye Başkanı Vahdettin Barlak ise Ceylan'a yaptığı açıklamada, "Yapılanlar bizim bilgimizin dışında, böyle bir talimat vermedik" dedi.

Türk Adaletinden Ancak Zulüm Beklenir

Zeytinburnu'da Kürtlere dönük gelişen saldırıları provoke ettikleri gerekçesiyle 125 saldırgan gözaltına alındı, bunlardan 38'i adliyeye sevk edildi ve sadece 3'ü tutuklandı. Buna karşın saldırıya uğrayan 22 Kürtten 5 kişi tutuklandı.

Kürtlerin evleri, işyerleri ve kurumları ile bir hafta boyunca linç saldırılarına maruz kaldığı Zeytinburnu'da, saldırganlar ödüllendirildi, mağdurlar cezalandırıldı. İrkçi ve milliyetçi grupların sokaklarda Kürt avına çıktığı ilçede, günlerce devam eden saldırılar sonrasında olayları provoke ettikleri gerekçesiyle 125 saldırgan olayların büyümesine günlerce göz yuman polis tarafından gözaltına alındı. Yine saldırının hedefinde olmalarına rağmen ilçede ikamet eden 22 Kürt de

evlerine düzenlenen baskın sonucunda gözaltına alındı. Gözaltına alınan saldırgan grup üyelerinden 65 kişilik ilk grup, emniyetteki sorgularının ardından önceki gün sevk edildikleri Bakırköy Adliyesi'nde savcılık ifadelerinin ardından serbest bırakıldı. İlk saldırgan grubun tamamının serbest bırakılmasının ardından aynı adliyeye dün sevk edilen 22 kişilik saldırgan grup üyeleri de yine savcılıkça mahkemeye sevk edilmeden serbest bırakıldı.

Aynı saatlerde mağdur olmalarına rağmen gözaltında bulunan 22 Kürt ise, Özel Yetkili Cumhuriyet Savcılarının bulunduğu Beşiktaş'taki İstanbul Adliyesi'ne de getirildi. Savcılıkta ifadeleri alınanların 15'i tutuklanma talebiyle mahkemeye sevk

edildi. Mahkemeye çıkarılanların 5'i hakkında ise, "Örgüt üyesi olmamakla birlikte, örgüt adına suç işlemek" suçlamasıyla tutuklama kararı verildi. Böylece olaylarla ilgili ilk ceza Kürtlere kesilirken, emniyetteki işlemleri tamamlanan gözaltındaki son 38 kişilik saldırgan grup da öğleden sonra adliyeye getirildi. 38 şüpheliden ise 26'sı savcılık tarafından

serbest bırakılırken 12 kişi tutuklanma talebiyle mahkemeye sevk edildi. Gece saatlerine kadar süren işlemlerin ardından sadece 3 zanlı hakkında tutuklama kararı verildi. Böylece yaşanan olaylarla ilgili olarak gözaltına alınan 125 saldırgandan 3 kişi tutuklanırken, saldırıya uğrayan Kürtlerden 5'i tutuklandı.

ANF

Hillary Clinton sersaxî li serok Barzanî kir

Wezîra derve ya Dewletên Yekbûyî yên Amerîka (DYA) Hillary Clinton, ji ber wefata dayika serokê Kurdistanê Mesûd Barzanî, peyama sersaxiyê jê re şand. Ev li jêr teksta wê peyamê:

Cenabê serok Mesûd Barzanî serokê herêma Kurdistanê

Azîzim cenabê serok Barzanî:

Bi xem û kovaneke mezin me nûçeya koçadawiya dayika we ya birêz Hemayîlxanê bihisit.

Ez dixwazim bi navê xwe û wezaretê derve pîrse û hevxiyê xwe ji bo we derbibrim.

Ez gelek sersaxî bûm bi dilsoziya dayika we ya ji bo malbata we. Ew payeyeke bi hêz bû li dema koçberiya bavê we û di jiyana de bû, wê karî li hember gelek zehmetî û arîşeyan serkeftî be.

Hêvîdarim wê bizanin ku dilê min li gel we ye û li serxweşiya we da xwedê we biparêze.

Krîza Generalan di medyaya cîhanê de deng veda

Th e Guardianê jî nivîsand ku piştî derxistina biryara girtina 22 generalan, krîz gihaye lûtkeya herî bilind û li pey wê rûdana îstîfayê pêk hatîye. Saziya Weşana Îngilîs BBC, sernaveke wiha avêt: "Şefên artêşa tirk, bi hev re îstîfaya kirin."

Helbet îstîfayên lûtkeya leşkerî di nav raya giştî, hikûmet û muxalefê de deng veda, lê belê şayanê gotinê ye ku medyaya û çapemeniya derve ya nivîskî û dîtarî behsa krîza heyî dike.

Associated Press, ragihand ku li Tirkîyê fermanîdar cara yekem e ku bi giştî îstîfaya dikin û ev yek nîşaneya krîzeke mezin e di navbera leşker û sivilan de. Ajansa navneteweyî her wiha got ku li Tirkîyê zemanek kesekî nikaribû xeyal bike ku wê rojek were û general bêne girtin.

Washington Post, nivîsand ku hê ne zelal e bê generalan ji bo çî îstîfaya kiriye, lê sedemek e girîng ew e ku di salên dawî de navbera Serokwezîr Erdogan û artêşê zêde ne baş e.

Reutersê got ku her 4 payeberzên leşkerî, piştî qayîşkêşa di navbera artêşa laîk û hikûmeta ku koka wê di îslama siyasî de ye, îstîfaya kirine. Her wiha ajansê nivîsand ku piştî îstîfayan, Lirayê Tirk, li hember dolarê emerîkî ketiye.

El Cezîreyê, ragihand ku di tarîxa Tirkîyê de ev cara yekem e ku leşker bi hev re îstîfaya dikin. Televîzyonê bal kişand ser dozeke înternetî ya ku piştî vê dozê biryara girtina 22 general û subayên payeberz hatibû dayîn û diyar kir ku piştî vê biryarê bi çend saetan îstîfaya pêk hatine.

The Guardianê jî nivîsand ku piştî derxistina biryara girtina 22 generalan, krîz gihaye lûtkeya herî bilind û li pey wê rûdana îstîfayê pêk hatîye.

Saziya Weşana Îngilîs BBC, sernaveke wiha avêt: "Şefên artêşa tirk, bi hev re îstîfaya kirin."

Herçî New York Times e, nivîsand ku Sererkanê Artêşa Tirk ji nişka ve îstîfaya kiriye û sedema îstîfaya wî zêde ne zelal e.

Barzanî kêfxweşe ku mirina diya wî yekîtiya gel xurt kir

Serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî, di peyamekê de, spasîya gelê Kurdistanê kir û got,...

"Ez kêfxweş im, ku wefata dayika min bû sedema xurtbûna yekrêziya gelê me."

Li gorî malpera Serokatiya Herêma Kurdistanê piştî bidawîhatina şîna diya wî, Mesûd Barzanî, di daxuyaniyekê de spasîya hemû berpirsên hikûmet û partî û rêxistinên li Iraq û Herêma Kurdistanê û her wiha lîder, balyoz û dîplomaten welatan kir ku beşdarî di şîna dayika wî Himayil Xanimê kirin.

Barzanî, spasîya taybet li

Serokomarê Iraqê Celal Talebanî û jinên Kurdistanê bo beşdarî di şîna dayika wî de kir û wiha pêde çû:

"Ez pîr kêfxweş im, ku wefata dayika me bû sedema kombûna rêzên gelê me û zemîneyek baş bo aşî û biratiyê li Herêma Kurdistanê pêkanî. Em tu carî, lutf û zehmetiya xûşk û birayên Kurdistanê ji bîr nakin."

Mesûd Barzanî, hêvî xwest ku arîşeyên Iraqê, bi beşdariya hemû aliyekî bê çareserkerin û biratiyê û pevreyan û aşî, li Iraq û Herêma Kurdistanê de geşe bike û wiha got, "Ev, arizûya dayika min bû."

Piştî wefata dayika Serokê

Herêma Kurdistanê Himayil Xanimê, 3 roj şîna li Herêma Kurdistanê hatibû ragihandin ku îro bi dawî bû.

Avestakurd

Vê carê têkçûn

Plana wan vê carê negirt..

Li Tirkîyê çî dibe? Serfermandarê hêzên çekdarên Tirkîyê Işık Koşaner bi biryarekî destê xwe ji kar kişand. Piştî wê di cih de fermanîdarên hêzên erdî, ezmanî û deryayî jî ragihandin ku ew jî dest ji kar dikişînin. Di hêzên çekdar de hijmara orgeneralan kêm bûye û hêdî tera berpirsiyariyên di hêzên çekdar de nakin.

Eve demek bû di nav Işık Koşaner û hikûmetê de nexweşiyek hebû. Piştî biryara girtina hinek generalan di çerçova doza Balyozê de Işık Koşaner, gelek nerihet bû û bi gelek minasebetan ev nerihetiyê xwe gihand Erdogan. Lê serokwezîr girtina

generalan wek biryarekê dadgehê da xuyakirin û nexwest xwe tevî vê pîrse bike, yan jî bi vî awayî ji bo Koşaner û fermanîdarên hêzên çekdar da xuyakirin.

Erdogan li gora desturê nedixwest pîla generalên ku girtî yan jî di derbarê wan de doz hatî vekirin bilind bike. Koşaner li ser vê

yekê îsrar dikira. Ev di vê pêvajoyê de bîngehê nakokiyê di nav sivila û leşkeran de bû.

Di bîngehê xwe de ji berî hilbijartinên Tirkîyê rojnemevanek yê rojnama Tarafê Emre Uslu ragihand ku, eger Ak Partî bi serê xwe hilbijartina kar bike û bê ser hukûm wê sererkanê Tirkîyê Işık Koşaner û hevalên xwe ji bo hukûmetê bêxin rewşek xirab de ji dev kar berdin.

Bi awayekî hukûmet û Erdogan ji vê yekê amade bûn. Du roj din civîna Şûra bilind ya leşkerî dest pêdike, dixweyê dê ev civîn bibe bîngehek ku hêzên çekdar ji nûve bête rêxistin. Eger tu guhertinên bîngehî nebin jî, lê

wê pêvajoyek nû ji bo leşkera destpêbîke. Bi awekê din, ev bûyer nîşandide ku weseyeta leşkerî tîk diçe. Ev yek jî ji bo sivilan serkeftineke û herweha ji bo şkinandina bandora leşkerî gava herî girîng e. Ev bûyer gavek e ji bo pêşdebirina demokrasîyê li Tirkîyê.

Ji bo ku hukûmet amadebû îstîfaya desta sererkanîyê nebû krîzek mezin. Heta dema îstîfaya wan hate ragihandin behsa înkîlabek leşkerî jî hate kirin. Lê di cih de fermanîdarê hêzên Cendirma bi biryarekî kirin fermanîdarê hêzên erdî û bi wekaletê wê serokerkaniyê jî bike. Piştî civîna Şûra Bilind ya Leşkerî dê rewş zelaltir bibe.

Va generalan di çerçova planekî de îstîfaya kirin. Lê plana wan sermeket. Niha sivil li hember leşkera serketin. Piştî generala îstîfaya xwe ragihandin, li baregeha sererkanîyê bi hev re civînek darxistin û hêviya helwesta hukûmetê bûn. Lê di heman demê de Erdogan li gel fermanîdarê hêzên cendirma orgeneral Necdet Ozel hevdiîtinek pêkanî û li gel serokomar Abdulah Gul biryara cihê nû ji bo Necdet Ozel dan.

Bi awayekî sivilêzikirina civatê gelekî girîng e, şkinandina leşkera şkinadina lingê herî girîng yê statukoyê ye. Alozkirina îdeolojiya fermî ye.

Biryara wan Tirkîyê hejand

Îro êvarî serfermandarê hêzên çekdarê Tirkîyê Orgeneral Işık Koşaner dest ji karê xwe kişand. Di daxuyaniya ku serfermandarê Tirkîyê Koşaner balavkirî de, tenê dibêje ku, li ser pêwîstiya ku hatî dîtin min ji dev hemû desthilatdariya xwe berdeya û îstîfaya xwe ragihandîye. Piştî Koşaner, serfermandarê hêzên erdî Orgeneral Erdal Ceylanoglu, serfermandarê hêzên deryayî Oramiral Ugur Yigit û serfermandarê hêzên ezmanî orgeneral Hasan Aksay jî dev ji kar berdan û îstîfaya xwe ragihandin.

Di dîroka hêzên çekdar yê Tikan de ev cara yekê ku ev dibe.

Wek tê zanîn hersal 30-ê Tebaxê Şûra Leşkerî ya Bilind dicive û li ser rewşa fermanîdarên û hêzên çekdar biryara didin. Dawiya meha Tebaxê fermanîdarê hêzên Deryayî û fermanîdarê hêzên ezmanî teqêût dibîna.

Lê fermanîdarê hêzên Cendirma îstîfaya nekiriye. Li gora prosedûra heyî gerek fermanîdarê hêzên Cendirma Orgeneral Necdet Ozel bibe serfermandarê hêzên Çekdarê Tirka.

Herweha li gora hinek agahdariyan ji berî civîna Şûra Leşkerî ya bilind hukûmet û leşkera li hevnekirine û ji bo van nakokiyên peyda bûyî Koşaner û tim a wî îstîfaya kirin.

5'emîn Civata Giştî ya Kongreya Civaka Demokratîk (KCD), dest pê kir. Hevserokê KCD'ê Ahmet Turk, diyar kir ku hewldana wan ew e ji bo gelê kurd û tirk di pêşerojê de di nava azadiyê de pevpar bijîn.

NÛÇEYÊ PARVEKE: MEZINAYIYA TÎPAN:

5'emîn Civata Giştî ya Kongreya Civaka Demokratîk (KCD), dest pê kir. Hevserokê KCD'ê Ahmet Turk, diyar kir ku hewldana wan ew e ji bo gelê kurd û tirk di pêşerojê de di nava azadiyê de pevpar bijîn.

Hevseroka KCD'ê Aysel Tûglûk jî got ger AKP di vê helwesta xwe de israr

axaftina vekirinê de bal kişand ser îlankirina Xweseriya Demokratîk û got ku Xweseriya Demokratîk ji bo gelên Tirkiyeyê û gelên kurd bi xêr be. Turk, destnîşan kir ku ji bo hevpariya dildarî her tim dê di nav hewldanan de bin. Turk wiha dirêjî da axaftina xwe: "Em wateya Xweseriya Demokratîk baş dizanin. Derbasbûyîne qanûna dualiye. Tê wateya dewrkirina rêvebertiya herêmi ye. Hewldanên ku em dikin nayê dîtin. Îro kurd Xweseriya Demokratîk bi fîlî xist dewrê. Ev tişt nayê wateya cudabûn û parçebûnê. Bi taybetî tê wateya sazkirina biratiya gelan e. Gelê kurd û tirk dixwazin jiyanê azad biafirînin. Bi destpêkirina pêvajoya Xweseriya

pirsgirêka kurd hemû rewşenbir, demokrat, nivîskar û zanyar bibin aktor û rol û mîsyona xwe bilîzin. Tûglûk, anî ziman ku gelê kurd heta ku bigêjin armanc û azadiya xwe dê têkoşîna xwe ya aştî, azadî û demokrasiyê bimeşînin. Tûglûk, anî ziman ku divê tîkiliyên kurd û tirkan ji nuve bê naskirin û wiha got: "Teqez dê çareserî pêk bê. Divê êdî em biryarê bidin. Ji bo aştîyek bi rûmet û çareseriya pirsgirêka kurd a mayinde em ji diyalogê re amade ne.

'GELÊ KURD ÊDÎ JI VÊ SAETÊ Û ŞÜNDE WINDA NAKIN'

Tûglûk, anî ziman ku ger serî li rêya

'DEWLET BI TOPYEKUN ÊRÎŞ DIKE'

Tûglûk, anî ziman ku li gel hemû hewldanên gelê kurd ên ji bo çareseriyê disa dewlet bi topyekun êrîş dîke û dixwaze gelê kurd îmhaya bike. Tûglûk, anî ziman ku gelê kurd jî dê heta dawî li hemberî van êrîşan di ber xwe bide.

'BRÊZ OCALAN ÇIQAS DI NAVA BDP'Ê DE BE, BDP JÎ EW QAS DI NAVA KCK'Ê DE YE'

Tûglûk, li ser tîkiliyên KCK, BDP, KCD'ê û PKK'ê ji rawestiya û wiha berdewam kir: "Brêz Ocalan çiqas di nava BDP'ê de be, BDP jî ew qas di

Ji KCD'ê 5 pêşniyarên çareseriyê

bike kurd jî ê di ber xwe bidin û li rûmeta xwe xwedî derkevin.

Tûglûk, anî ziman ku ew dê di siyaseta de bi siyaseta bersiv bidin û li dijî êrîşên dewletê jî bibin seferber û tîbikoşin. Tûglûk, ji bo çareseriyê pêşniyara ji 5 pêngavan pêkhatî rêz kir. Tuklukê, xwest ji bo makeqanûna demokratîk hemû aktorên tîkildar vîna (îradeya) xwe aşkere bikin. Di navbera 1'ê Tebaxê - 1'ê Cotmehê de nexşerê bê diyarkirin.

- Girtiyên KCK'ê bînan berdan.

- Ji bo TMK'ê zagon ji nûve bê guhertin û rastkirin.

- Ji bo Ocalan karibe bibe mudaxîl divê şert û merc bînan amadekirin.

- Divê operasyon bi dawî bibin û bêçalakî bê îlankirin.

- Divê meclîs însiyatifê bigire dest û piştî 1'ê cotmehê dest bi çareseriya demokratîk û makeqanûna sivil bike.

5'emîn Civata Giştî ya Kongreya Civaka Demokratîk dest pê kir. Civata KCD'ê li Salona Konferansê ya Vedat Aydın a li avahiya BDP'a Amedê dest pê kir. Di Civata Giştî de Hevserokê KCD'ê Ahmet Turk û Aysel Tûglûk, Hevserokê BDP'ê Fîlîz Koçalî Hamît Geylanî, parleneterên BDP'ê nûnerên saziyên sivil ên civakî, rewşenbir nivîskar, rojnameger jî di navde 850 delege amade bûn. Li salonê pankartên "Em bi Xweseriya Demokratîk bi dildarî ber bi yekîtiya demokratîk ve birê ketine" û "Em dê bi ked û baweriyê û têkoşîna jinê ber bi Xweseriya Demokratîk ve biçin." hate daliqandin. Li piştî dîwanê posterên mezin ê Mustafa Malçok, Evrîm Demîr ku bedena xwe dan ber agir hatin daliqandin. her wiha dîsa li salonê posterê pêşengê serhildana gelê kurd Şeyh Saîd, Seyîd Riza, pêşengên PKK'ê Kemal Pîr û Mazlum Dogan, Zekiye Alkan, endamên HRK'ê ku di operasyona Îranê de jiyana xwe ji dest dan hatin vekirin. Piştî dîwan hate hilbijartin, civatê bi rêzgirtinê dest pê kir.

Ji Gelên Tirkiyeyê 'Xweserî'

Hevserokê KCD'ê Ahmet Turk di

Demokratîk dê bi xwe re nûbûnek bîne."

KOMÎSYONÊN XEBATÊ BÊN AVAKIRIN

Turk, diyar kir ku li ser modelê gelek nixandinên bêwate tê kirin û wiha axivî: "Di modela Xweseriya Demokratîk de qadên wekî çand û aborî de

tundiye û çekan bidin dê hemû kes ji vê pêvajoyê zêrê bibîne û wiha berdewam kir: "Ji vê saetê û şûnde êdî tiştekî gelê kurd winda bike tune. Xwedî hêza herî mezin e. Kurd ji bo diyalog û muzasereyê amade ne. Ger ku Brêz Ocalan dest bi pêvajoya muzakereyê kiribe ev bi têkoşîna gelê kurd pêş ketiye.

Tûglûk, helwesta Erdogan jî rexne

nava KCK'ê de ye" Ev di nava kurdan de hebûnek rewşa ye. Dewlet Brêz Ocalan esas digire. Ger ku hesabekî Serokwezîr bi KCK'ê re hebe û bi siyaseta kurdan re hebe, divê vê yekê li qada siyaseta li meclîsê çareser bike." Tûglûk xwest ku êdî dewlet dest ji bopîtkayên kurd cuda û PKK cuda ye berde û dest bi çareseriya nu bike.

dewirkirinek dê pêk bê. Lê nixandinên wekî bace nayê berhevkirin ne raste. Gelê wekî berê zîhniyeta yekparêziyê naxwaze. Lê di nêzîkatiyên îro de ev zîhniye feydeyê nade tu gelan. Divê îro daxwazên kurdan baş bê xwendin û pêvajo baş bê nixandin, ji ber ku ev şanseke." Turk di axaftina xwe de ser komîsyonên ku di bin banê Xweseriya Demokratîk de bê avakirin sekinî û da zanîn ku dê bi komîsyonan xebatên xwe bidomînin. Turk, da zanîn ku hewldana gel ji bo pratîzekerina Xweseriya Demokratîk girîng e.

TÛGLÛK: EM JI BO ÇARESERİYÊ JI DIYALOGÊ RE AMADE NE

Hevseroka KCD'ê Aysel Tûglûk, jî axivî û anî zima nku pirsgirêka kurd 90 salin bi înkâr û îmhayê heta îro hat û gelê kurd gelek êşên mezin û giran kişand. Tûglûk, xwest ji bo çareseriya

kir û anî ziman ku hêj di nava polîtîkayên perçekirin û înkârê de diçin û tîn û wiha got: "Ji ber vê nakokî û polîtîkayên dewletê hêj ciwan jiyana xwe ji dest didin. Zarokên kurd û tirk tîn kuştin.

Tûglûk, anî ziman ku li gel hemû van polîtîkayan, Brêz Ocalan ji bo aştîyek mayinde û çareseriyê di nava hewldanan de ye.

'GER KU AKP DI POLÎTİKAYÊN XWE YÊN ÎNKARÊ DE ISRAR BIKE KURD DÊ DI BER XWE BIDE'

Tûglûk, polîtîkayên înkârê yên AKP'ê jî rexne kir û anî ziman ku ger AKP dîsa di polîtîkayên xwe yên îkar, perçekirin û rizandinê de israr bike dê kurd dîsa li nixên xwe xwedî derkeve û têkoşîna xwe ya bi rûmet berdewam bike. Tûglûk, anî ziman ku daxwazên kurdan pir diyar in û dixwazin êdî xwedî nasname û statu bin.

Ji bo Çareseriyê 5 Pêşniyarên Çareseriyê

Tûglûk, li ser pêşniyar û pêngavên çareseriyê jî rawestiya û pêşniyar wiha rêz kir: "Ji bo makeqanûna demokratîk hemû aktorên tîkildar vîna xwe aşkere bikin. Di navbera 1'ê Tebaxê heta 1'ê Cotmehê nexşerê bê diyarkirin. Girtiyên KCK'ê bînan berdan. Ji bo TMK'ê zagon ji nûve bê guhertin û rastkirin. Ji bo Ocalan karibe bibe mudaxîl divê şert û merc bînan amadekirin. Divê operasyon bi dawî bibin û bêçalakî bê îlankirin. Divê meclîs însiyatifê bigire dest û piştî 1'ê cotmehê dest bi çareseriya demokratîk û makeqanûna sivil bike.

Tûglûk, anî ziman ku ew hemû êrîş neheqiyar not digire û dê li hemberî van hemû êrîşan parastina xwe ya rewşa bikar bînin

Barzanî pêşwaziya emîndarê Yekîtiya Îslamê ya Cîhanê kir

Duh cîgirê Serokê Partiya Demokrat a Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî pêşwaziya Emîndarê Giştî yê Yekîtiya Zanayên Dînî ya Cîhanê Dr. Elî Qerdeaxî kir.

Duh cîgirê Serokê Partiya Demokrat a Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî pêşwaziya Emîndarê Giştî yê Yekîtiya Zanayên Dînî ya Cîhanê Dr. Elî Qerdeaxî kir.

Di hevdîtîna de ku, hejmareke zanayên olî jî tê de amade bûn, ji bilî nîrxandina rewşa giştî ya Kurdistanê, pêşkeftîna dawî yê devere û bûyerên heyî yê devere jî hatin nîqaşkirin û her du alî tekez li ser yekdengiya gelê Kurd jî bo çareserkirina kêşeyên heyî weke pêdeviyê sereke ya pêvajoyê destnîşan kir.

Di berdewamiya hevdîtîna de Nêçîrvan Barzanî rola Dr. Elî Qerdeaxî jî bo çareserkirina kêşeyên curbicur girîng wesif kir û rol û cîhê wî wek zanayekî Kurd ê jêhatî di Cîhana Îslamê de girîng û cêhê şanazî û serbilindiyê wesif kir.

Ji bo Kerkûkê artêşa taybet: Golden Lions

Artêşa ku ê ji leşkerên kurd û Îraqî pêk bê de navê wê jî Golden Lions be.

Ajansa Reutersê radigihîne piştî vek-işîna leşkerên amerîkî ji Kerkûkê

dê artêşeke taybet ji bo Kerkûkê ku ji hêzên Îraqî, polisê Kerkûkê û pêşmerge pêk tê ê bê damezrandin.

Artêşa ku ê ji leşkerên kurd û Îraqî pêk bê de navê wê jî "Golden Lions" be.

Parlamentoya Ewropayê krîza generalan bi demokratîkbûna Tirkîyeyê ve girê da

Nîrxandina parlamentoyê ji raportora Tirkîyeyê Ria Oomen-Ruijtenê hat. Oomen-Ruijten diyar kir ku li Tirkîyeyê demokrasî xurt dibe. Oomen-Ruijten, di daxuyaniya xwe de wiha got: "Tirkîye êdî dibe welatekî wiha ku saziyên demokratîk, li ser biryarên leşkerî di bin xwedî hêz."

Krîza artêşa tirk ku di encama krîzê de, Sererkan Işık Koşaner, Fermandarê Hêzên Bejahî Erdal Ceylanoğlu, Fermandarê Hêzên Deryayî Eşref Uğur Yiğit û Fermandarê Hêzên Hewayî Hasan Aksay îstîfa kir û malnişînbûna xwe xwest, di deqeyên destpêkê de li nav Parlamentoya Ewropayê de deng veda.

Parlamentoya Ewropayê krîza heyî, bi demokrasiya Tirkîyê ve girê da.

Nîrxandina parlamentoyê ji raportora Tirkîyeyê Ria Oomen-Ruijtenê hat. Oomen-Ruijten diyar kir ku li Tirkîyeyê demokrasî xurt dibe. Oomen-Ruijten, di daxuyaniya xwe de wiha got:

"Tirkîye êdî dibe welatekî wiha ku saziyên demokratîk, li ser biryarên leşkerî di bin xwedî hêz."

Di rapora Parlamentoya Ewropayê ya ku ji hêla Raportor Oomen-Ruijtenê ve hatibû amadekirin de, derbarê tîkiliyên sîvil û leşkeran de, pêşveçûnên li Tirkîyê pêk hatine hatibûn pesindan.

Di raporê de tengkirina daraza leşkerî, darizandina payeberzên leşkerî ji hêla dadgehên sîvil cih girtibû. Parlamentoya Ewropayê di rapora xwe de, ji bo ku li ser artêşê, çavdêrî û kontrola sîvil xurtir bibe, doza daxwazên nû kiribû û bi taybetî xwestibû ku xercên parastina sîvil bikeve bin çavdêrî û zanîna meclîsê.

NETKURD

Gelîyê Sefo katliamî

"Gelîyê Sefo'ya vardiğımızda belleğimden hiçbir zaman silinmeyecek o vahşeti gördüm. Annem bu manzaraya daha fazla dayanamayarak bayıldı. Babam ise deliye dönmüştü."

Gelîyê Sefo (Sefo Deresi) katliamınının 28 Temmuz 1943 günü dönemin 3. Ordu Komutanı Mustafa Muğlalı'nın emriyle gerçekleştirildiği ve bu katliamda 33 Kürdün katledildiği biliniyor. Bu katliamın canlı tanığı Fatma Ana, annemdir ve şu an Van'ın Erciş ilçesinde oturmaktadır. Gelin şimdi Fatma Ana'ya kulak verelim:

"Ben, 1930 Ağrı isyanında Şêx Tahir ile Şêx Zahir komutasındaki savaşıclardan Kaçax Dirbo'nun kızıyım. O dönem Serhat bölgesinde başkaldırlara 'kaçak' manasına gelen kaçax deniliyordu. İşte Kaçax Dirbo bu savaşıclardan biridir. Ağrı isyanında Gulfizer ile Dawatî isimli iki çocuğunu çatışmalarda kaybeden Dirbo, ordu güçlerine esir düştü ve idama mahkum oldu. Ancak iki çocuğunu zaten kaybettiği için kendisi affedildi ama Özalp'ta mecburi iskana tabi tutuldu. Ben, 1932 yılında doğmuşum. Ailem üzerindeki baskıları farkına varmaya başlamıştım. Ancak 1943'te yaşananları unutmam asla mümkün değil.

Bir gün babam tarlada ot biçerken, annemle birlikte ona öğle yemeği götürmüştük. Uzaktan bir atlının geldiğini gördük. Yanımıza yaklaşan atlı nefes nefese kalmıştı ve babama "Dirbo, hemen buradan kaç, yoksa askerler seni de götürcekler" dedi. Babam sebebini sorduğunda köylü, askerlerin Milan aşiretine mensup köylüleri genciyle, yaşlısıyla topladığını, muhtemelen hepsinin öldürüleceğini söyledi.

Ağrı isyanına katılmış ve aynı zamanda Milan aşiretine mensup olan babam, devletin neden böyle yaptığını çok iyi biliyordu. Bizler hemen eve geldik, taşınabilir birkaç eşyamızı alarak İran hududuna

doğru yola çıktık. Daha evin yukarısındaki tepeye varmadan evimiz askerlerce basıldı; ancak bizi bulamadılar.

Biz, bir geçit niteliğinde olan Gelîyê Sefo'dan geçecektik. Daha oraya varmadan bir anda silah sesleri duyduk. Bu ses adeta bütün dağlarda, vadilerde yankılanıyordu ve uzun bir süre devam etti. Babam bu sesi duyunca dizüstü çöktü ve yaşlanmış gözlerle anneme baktı. Ağzından sadece bir cümle çıkabildi: Mala me xera bû, koka me derxistin (Evimiz yıkıldı, kökümüzü kuruttular).

Belli bir süre sonra silah sesleri kesildi; epey zaman geçtikten sonra babam, bizim orada beklememizi söyleyerek silah seslerinin geldiği yöne doğru gitti. Biz de dayanamayarak arkasından gittik. Gelîyê Sefo'ya vardiğımızda belleğimden hiçbir zaman silinmeyecek o vahşeti gördüm. Annem bu manzaraya daha fazla dayanamayarak bayıldı. Babam ise deliye dönmüştü.

Hepsi akrabası ve tanıdıkları olan bu insanların cesetlerine bakıyor, belki ölmeyenler vardır diye birbirinin üstüne düşen cesetleri tek tek kontrol ediyordu. Babam baştan aşağı kan içinde kalmıştı. Cesetlere baktığımda benim dikkatimi çeken şey ise, belden aşağılarının çıplak olduğu, pantolonlarının ayaklarına kadar indirildiği ve ellerinin arkadan bağlı olduğuydu. Herhalde kurşuna dizilirken, kaçmamaları böylece sağlamak istenmişti."

Öldürülen 33 Kürt için daha sonra bulunacak gerekçe önce kaçakçı oldukları, daha sonra ise Rus casusu olduklarıydı. Katliamın sorumlusu, General Muğlalı, daha sonra bu nedenle yargılandı. Hakkında verilen idam kararı, yaşı nedeniyle 20 yıla indirildi. Ancak bu kararı Yargıtay, lehine bozdu. Muğlalı, ikinci kez yargılanmayı göremeden 1951 yılında cezaevinde öldü. Daha sonra itibarı devlet tarafından iade edilen Muğlalı'nın ismi Özalp Taburu'na verdi.

Em dixwazin Burkay di nav xwe de bibîn

Siyasetmedar û nivîskar Kemal Burkayê ku demeka dirêj e li Ewropayê dijî, ê di 30'ê Tîrmehê de vegere Tirkîyeyê. KCD'ê bang li Burkay kir ku di nava KCD'ê de wazîfe bigire.

Siyasetmedar û nivîskar Kemal Burkayê ku demeka dirêj e li Ewropayê dijî, ê di 30'ê Tîrmehê de vegere Tirkîyeyê. KCD'ê bang li Burkay kir ku di nava KCD'ê de wazîfe bigire.

Berdevkê KCD'ê Cemal Coşkûn diyar kir ku ji bo ew bikaribin ji ezmûnên Burkay sûd werbigirin, ew

dê 30-31'ê Tîrmehê de li Amedê civata giştî ya KCD'ê li dar bixin. Coşkûn destnîşan kir ku Kemal Burkay ê di 30'ê Tîrmehê de vegere û got; "Em dixwazin Kemal Burkay jî di nav xwe de bibîn."

Coşkûn diyar kir ku wan di çarçoveyên xebatên KCD'ê de bi hemû sazî û rêxistinên re dest bi hevdîtînan kiriyê ku nunertiya herêmê dikin û hevdîtînan didomin. Coşkûn got; "Li gor asta delegeyan Kurd, Tirk, Ermenî, Ereb, hene. HAK-PAR û KADEP jî ê wek çavdêr beşdarî civatê bibin."

bang li Burkay dikin ku bê di nav KCD'ê de cihê xwe bigire.

Berdevkê Kongreya Civaka Demokratîk (KCD) Cemal Coşkûn daxuyanî da ANF'ê û diyar kir ku ew

Coşkûn got ku ew ê Kemal Burkay vebixwînin û ew ê daxwaz bikin ku di nava KCD'ê de peywir bigire. Coşkûn diyar kir ku divê Burkay ezmûnên xwe rabigihîne me.

'Em ti carî li dijî PJAK û PKKê şer nakin'

Yawer ragihand ku hikûmeta Herêma Kurdistanê, her dem digel zimanê diyalog û demokrasiyê ye û çareserkirina hemû kêşê û pirsgirêkan bi riya şer û operasyonan nebe.

Berdevkê fermî yê hêzên parastina sînorên Herêma Kurdistanê û sekreterê giştî yê pêşmerge Kurdistanê Cebar Yawer ragihand ku hikûmeta Herêma Kurdistanê, her dem digel zimanê diyalog û demokrasiyê ye û çareserkirina hemû kêşê û pirsgirêkan bi riya şer û operasyonan nebe.

Yawer dazanîn ku hikûmeta Herêmê bi berdewamî nêrîna xwe li ser şerê Tîrkiye û PKKê û Êranê

PJAKê daye xuyankirin ku kêşeyên her çar aliyên bi tund û diwariyê çareser nabe, lê dê bi diyalog û demokrasiyê bête çareserkin.

Derbarê pevçûnê di navbera hêzên Herêmê û PKK û PJAKê de, Cebar Yawer got: "Em ê ti carî li dijî PJAK û PKKê nekevin şer û pêwîst e Tîrkiye û Êranê jî hewil bidin ku digel her du partiyên PKK û PJAKê de bêne ser masa çareseriyê demokrasiyê".

Pukmedia

Diya serok Barzanî Hemail Xanê wefat kir

Vê sibehê Hemayil Xana hevjinê Mistefa Berzaniyê nemir û dayika serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî koça dawîn kir.

Buroya Siyasî ya Partiya Demokrat a Kurdistanê îro ragihand ku vê sibehê Hemayil Xana hevjinê Mistefa Berzaniyê nemir û dayika serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî koça dawîn kir.

Agahiyên berfireh ê di demên pêş ê nêzîk de bînin dayin.

Kemal Burkay ji kurdên Swêdê xatir xwest

Heval û dostên Kemal Burkay êvara îrê li Stockholmê civîneke xatir xwestinê li dar xist.

Heval û dostên Kemal Burkay êvara îrê li Stockholmê civîneke xatir xwestinê li dar xist.

Gelek hevweletî, nûnerên partiyên siyasî yê her çar parçeyên Kurdistanê; Sekreterê PSK Mesut Tek, Kemal Mihacir (PDK-başûr) Mistefa Qadir (YNK), Ehmed Kakemamî (Hizbî Demokrat-rojhilat) Dr. Ubeyd (Partiya Pêşverû ya : Suriyê), Felemez Akad (PDK-bakur), serokê Komkar-Eu Kovan Amedi; seroka Federasyona Komeleyên Kurdistanê Şermîn Bozarslan, serokê Komeleya Nivîskarên Kurd li Swêdê Zinar Soran û gelek rewşenbîrên Kurd wek nivîskar Yılmaz Çamlıbel, Omer Şêxmûs û yê din di civînê de amade bûn û derbarî Kemal Burkay de dîtî û hestên xwe anî zîmên, jê re daxwaza oxirê kirin.

Ji bajarên cuda yê Swêdê û welatên din yê Avrûpayê heval û hezkiriyên wî ji bo birêkirina Kemal Burkay hatibûn Stockholmê.

Di dawiyê de Burkay li ser vegera xwe ya welêt ya piştî 31 salan axaft û sipasiya heval û dostên xwe kir ji bo eleqa wan a germ û dostane.

Burkay di axaftina xwe de bi zimanê tirkî jî sipas kir ji bo xatirê hin rojnamevanên tirkî yê ku di civînê de beşdar bûbûn û îro bi wî re vedigerin Tîrkiyê. Wî got ku qîmetê dide hatina van hevalên rojnamevan û

hatina wan nîşaneke baş e ji bo hevkarî û dostaniya di navbera gelan de.

Burkay di berdewamiya axaftina xwe de got ku ew nuha ne rêvebirê partiyekê ye, di vegerê de jî nîyeta wî tune ku serokatiya partiyekê bike an jî partiyekê nû ava bike. Lê got 'ez ê dîtî, tecrube û pêşniyazên xwe li wir jî bêjim û binivîsim. Eger tê de feyde hebe ji xwe gel wê bipejirîne. Wek rîspiyekî kurd qîmeteka dîtî û raya min hebe ez ê bêjim. Ji bo yekitiya kurdan ji nuha şûnda jî hewil bidim."

Kemal Burkay îro di saet 12'ya de ji balafirxana Stockholmê berbi welêt bifire. Ew ê li Îstebolê peyabe, piştê ê here Anqerê û Diyarbekirê. Vegera Kemal Burkay ji surgunê, li Îstebolê ê jî bal dost û hezkirên wî ê bê pêşwazîkirin li Îstebolê gelek welatparêzên kurd, demokratên tirk û medya jî ê hebe.

NETKURD

Serokerkan û fermandeyên Hêzên Orduya tirk îstîfa kir

Îro piştî nîvro serokerkanê Orduya tirk û fermandeyê Hêzên Hewayî, yê Hêzên Bejayî û yê Hêzên Deryayî îstîfayên xwe dan.

Îro piştî nîvro serokerkanê Orduya tirk û fermandeyê Hêzên Hewayî, yê Hêzên Bejayî û yê Hêzên Deryayî îstîfayên xwe dan. Li gor agahiyekê jî hemuyan bi hev re teqaudiya xwe xwestiye.

Tenê fermandeyê Hêzên Jendirme îstîfa nekiriye. Îstîfakirina wan hê resmî nehatiye ragihandin, lê îro civînên ser-

hev di navbera serokerkan orgeneral Işık Koşaner, serokwezîr Recep Tayyip Erdogan û serokkomar Abdullah Gul de li qesra serokkomariyê pêk hatin. Civîn li ser tayin terfî û teqadkirina generalên orduya tirk e. Her sal di meha agustî de ev tayin û terfiyên orduyê tî amadekirin û di 30-ê agustosê de tî ragihandin.

Wek tê zanîn gelek general ji doza Ergenekonê û ya Balyozê di girtîgehê de ne. Hikûmet dixwaze wan teqaud

bike. Wekî din jî hin generalên muwezef hene ku hikûmet hem ji ber tevgerên wan ên li dijî hikûmetê hem jî ji ber zêdeyiya kadroyên wan hikûmet dixwaze wan ji orduyê derxe.

Vê sibê serokkomar Abdullah Gul eşkere kir ku ew tiştê ku tê ber heta necxwîne û fikra xwe li serê nebêje û teswîb neke ew îmza nake.

Di tarîxa Tîrkiyeyê de buyereka wiha cara yekê rû dide. Ev nîşana wê yekê ye general û hikûmet li ser rewşa orduyê nelihêv inç Berê bûya orduyê nuha zû de darbe kiribû. Lê îro ew bi îstîfayeka komî dixwazin hikûmetê tîxin bin zixtê. Diyar e hikûmet jî li ber xwe dide.

Ev krîzeka mezin e ku girîng e gelo hikûmet ê di vê krîzê de biserkeve an na.

NETKURD

Di cenazeya keça kurd de peyamên girîng

Du li Osloya peytaxa Norvecê ji bo keça kurd Bano Abobakar Rashid ku wê jî di êrîşa hefetya buhurî de jiyana xw eji dest dabû merasîma cenazeyê hate li darxistin.

Du li Osloya peytaxa Norvecê ji bo keça kurd Bano Abobakar Rashid ku wê jî di êrîşa hefetya buhurî de jiyana xw eji dest dabû merasîma cenazeyê hate li darxistin.

Merasîm li Oslo Dêra Nesoddenê hat eli darxistin. Di merasîmê de berpîrsên olî yê misilman û xirîstiyên û wezîrê derve yê Norvecê Jonas Gahr Store jî amade bûn. Berê hatibû ragihandin ku ê Serokwezîrê Norvecê Jens Stoltenberg jî beşdarî merasîma Bano bibe lê ew li Osloyê beşdarî merasîma bibîranînê bû.

Di merasîmê de hem nûnerên olî yê misilman û hem jî yê xirîstiyên peymanên girîng dan cîhanê

Tîrkiye: hikûmetê krîza eskerî berhewa kir

Du êvarê saet li dor 18:ê bi devjikarkêşana serokerkanê Orduya tirk Işık Koşaner û hersê fermandeyên hêzên orduyê, krîzeka mezin li Tîrkiyeyê rû da. Hikûmetê û serokkomariyê li ser vê, maseya krîzê danî û berî bigihê nivê şe

Du êvarê saet li dor 18:ê bi devjikarkêşana serokerkanê Orduya tirk Işık Koşaner û hersê fermandeyên hêzên orduyê, krîzeka mezin li Tîrkiyeyê rû da. Hikûmetê û serokkomariyê li ser vê, maseya krîzê danî û berî bigihê nivê şevê krîzê berhewa kir.

Berê serokkomar daxwaza devjikarkêşana herçar generalan qebûl kir. Pişt re li gel serokwezîr, bi fermandeyê Hêzên Jendermeyan orgeneral Nejdît Özel re rûnişt. Di encama civîneka qasî saetekê de berê orgeneral Özel wek fermandeyê Hêzên Bejayî, pişt re jî ew wek wekîlê serokkaniyê hat tayinkirin.

Dawiyê hikûmetê daxwiyaniyeka resmî da çapemeniyê, awayê çareserkirina krîzê eşkere kir û ragihand ku şuraya Bilind a Eskerî wek teamulan û teqwîmê di 1-ê agustosê de bicive ku serokwezîr jî ê tê de amade be.

Li gor qanûn û teamulan fermandeyê Hêza Bejayiyê dibe serokerkan. Orgeneral Nejdît Özel rojekê fermandeyiya Hêzên Bejayî bike ew dikare bibe serokerkan. Roja duşemê ew ê wek serokerkan li rex serokwezîrê tîkeve civîna şuraya Eskerî.

Orgeneral Nejdît Özel ew kes e ku hikûmetê esas ji bo du sal şun de ew ji bo serokerkaniyê amade dikir. Lê ku teqaudiya her çar generalan qebûl bû riya vê postê ji nuha de li ber wî vebû.

Всё руководство Ирака соболезнует президенту

Президент Мам Джаляль и первый заместитель генерального секретаря Патриотического союза Курдистана Косрад Расул Али приняли участие в Эрбиле на похоронах матери президента Курдистана г-жи Хамайл которая умерла в прошлую среду.

На Похоронах также приняли участие: премьер-министр Ирака Нури аль-Малики, спикер парламента Ирака Усама Нуджаифи, оба вице-президента Ирака, глава аль-Иракия Ияд Аплави, ряд политических лидеров, министры, члены парламента, религиозные и общественные деятели.

Парламент одобрил сокращение числа министров

Иракский парламент проголосовал в субботу большинством голосов за ликвидацию всех, кроме трех,

постов государственных министров (министров без портфеля)..

Премьер-министр Ирака Нури аль-Малики, присутствовавший на заседании парламента, вынес на голосование сокращение министерских постов с 42 до 29.

Парламент решил сохранить три поста государственных министров: по делам женщин, по делам парламента и по делам провинций.

Парламент Ирака осудил иранские бомбардировки

Парламентский комитет по безопасности и обороне в субботу зачитал свой доклад о последних иранских бомбардировках в приграничных районах

Курдистана.

Сируан Ахмад, депутат от курдского альянса в иракском парламенте, заявил, что иракский парламент обсудил факты доклада о последних иранских бомбардировках Курдистана, убеждая иракских чиновников активизировать усилия, чтобы остановить незаконные действия Ирана.

В ходе заседания спикер парламента Усама Нуджаифи сказал, что он встретился с двумя иранскими официальными лицами, призывая их прекратить бомбардировки приграничных районов Регионального Курдистана как можно скорее.

КРГ: Понедельник - первый день поста Рамадана

Медиа-директор Министерства религии Мариван Накшбанди сообщил нашему агентству, что это воскресенье будет последним днём лунного месяца Шаабан и в понедельник, 01 августа будет первый день Рамадана, так как полумесяц не просматривался в субботу вечером.

Путин обещал помочь Курдам России

Об этом сообщил премьер-министр Владимир Владимирович Путин на встрече с представителями религиозных и общественных организаций. В здании Правительства Москвы собрались люди, которые во многих других государствах не сели бы за один стол. Однако их объединила площадка Общероссийского народного фронта. В зале были представители различных конфессий - Патриарх, раввины, муфтии, епископы, а также казахи атаманы и лидеры диаспор, в т.ч. представитель ФНКА курдов РФ Султан Хаджиев.

В нашей стране проживает свыше 180 народов и этносов. "Таким этническим и конфессиональным культурным разнообразием вряд ли вообще кто-нибудь может похвастаться", - констатировал Владимир Путин. "Именно поэтому для нас решение межнациональных, межконфессиональных отношений является особенно важным, - пояснил премьер. - Это вопросы тонкие, и только опираясь на силу и мощь государства, а это, как правило, сила и мощь принудительного характера, решить эти вопросы должным цивилизованным образом невозможно", - добавил он.

В дискуссии с представителями НКА В.В. Путин согласился с необходимостью выделения средств, в частности, сказал: «Мы пока до конца ещё не закончили

бюджет. Посмотрим, что можно сделать. Там, наверное, не ахти какие деньги великие, но, может быть, в бюджете следующего года уже посмотрим на возможность выделения какого-то количества средств для прямой поддержки деятельности национальных объединений. Вот это, видимо, очень важная, совершенно конкретная вещь. Но и, разумеется, посмотрим по налогообложению - сейчас я просто не хочу забегать вперед; это вопросы тонкие, нужно, чтобы специалисты подумали, но такое поручение я обязательно дам».

По окончании мероприятия нашему представителю ФНКА курдов РФ удалось побеседовать с В.В. Путиным. Султан Хаджиев обратился к Председателю Правительства с просьбой обратиться внимание при рассмотрении вопроса «прямой поддержки»

национально-культурным автономиям на различия и возможности НКА, поскольку в России действуют как НКА этносов, имеющих национально-государственные образования (азербайджанцев, армян, татар и др.) так и тех, которые таковых образований не имеют. На вопрос В.В. Путина, какие НКА имеются в виду, представитель курдов ответил, что таковых всего три - это НКА цыган, курдов и талышей. В.В. Путин обещал обратить на это внимание при рассмотрении вопроса о выделении средств НКА.

Среди пожеланий, высказанных премьер-министру РФ, были также замечания о необходимости резко уменьшить показ террористических актов телевидением и снизить налоговую нагрузку национальных объединений.

Прогулочный катер затонул на Москве-реке, 9 погибших

Руководитель следственного межрегионального управления на транспорте Олег Душманов сообщил, что при крушении катера на Москве-реке могли погибнуть десять человек.

По данным Душманова, пять тел, в том числе капитана, уже подняты на поверхность, передает РИА Новости. Капитан является владельцем судна, добавил он.

Для выяснения обстоя-

тельств дела была создана специальная следственная группа в составе 15 человек. С пострадавшими работают психологи.

«На данный момент обнаружены тела пяти погибших», — сказал он. Неизвестной остается судьба еще четы-

рех человек, находившихся на катере, передает ИТАР-ТАСС.

В 00:58 мск в районе Воробьевых гор на Москве-реке произошло столкновение частного прогулочного катера с пришвартованной к пристани баржей, после чего катер оказался на трехметровой глубине, практически придавленный баржей. В настоящее время сотрудники МЧС высвобождают затонувший катер: она постепенно отходит с

места происшествия, чтобы находящийся под водой катер можно было бы зацепить автокраном.

Как ранее сообщил представитель Главного управления МЧС по Москве Сергей Ляпин, находящийся на месте происшествия, на борту катера находились 16 человек, семь из них спасены — один доплыл до берега сам, шестерых спасли сотрудники МЧС. По данным Московского следственного отдела на воздушном и водном транспорте СК РФ, среди спасенных — двое иностранных граждан.

По факту столкновения прогулочного катера с баржей на Москве-реке возбуждено уголовное дело по статье «нарушения правил безопасности движения водного транспорта».

Why do you speak Turkish, Mrs. Clinton?

Селлахаттином Демирташем и Айсель Туглук. Что это значит? Почему чиновник столь высокого ранга повторяет слова турецких политиков, слово в слово? Неужели госпожа Клинтон также как и её турецкие единомышленники считает БДП пособниками террористов? Почему государственный секретарь США, после всего того что делает Турция, после того как эта страна проводит явно антиамериканскую политику все ещё продолжает «говорить по турецки»?

У вашего покорного слуги, дорогой читатель есть одно золотое правило - никогда не комментировать глупости или же провокации. Но из каждого правила, как известно, есть исключения. Автора статьи можно обвинить во многом, но только, ни в антиамериканизме.

Америка великая страна, и лично для меня образец универсального общества к строительству, которого должно стремиться человечество. Но американское общество и нынешняя антиамериканская администрация Белого Дома это не одно и то же, и поэтому нельзя не сделать комментарий на некоторые недавние высказывания государственного секретаря США госпожи Хиллари Клинтон, которые касаются курдов.

***

Вот уж воистину, нет предела фантазии и лицемерию администрации США. Читаю статью «Хиллари Клинтон призвала БДП осудить насилие» и думаю, что это - маразм, непонимание ситуации, традиционные для демократической администрации Белого Дома двойные стандарты или просто идеократия? Хочется говорить другими словами, но...

Впрочем, обо всем по порядку. «В ходе своего визита в Стамбул 15-16 июля, госсекретарь США Хиллари Клинтон косвенно призвала представителей прокурдской БДП официально осудить терроризм и отмежеваться от него». Разговор шёл с двумя руководителями БДП,

Недостаточно говорить: "нам жаль" всякий раз, когда погибают молодые люди», заявила Клинтон делегации БДП. Поясню, Под молодыми людьми она подразумевала исключительно турецких военных, которые творят беспредел в Северном Курдистане и расправляются с не в чем не повинными людьми. А те молодые люди, подростки, а иногда и дети- курды, которые страдают от этого и являются жертвами режима, она осмотрительно не вспомнила. Провал в памяти. Мудрый совет госпожи Клинтон заключался в том, чтобы курды последовали примеру "Шин Фейн". - даже не знаю, что бы делали БДП и курды Северного Курдистана без столь поучительных советов госсекретаря США? Клинтон проливает крокодиловы слёзы по «жертвам террора» и ничего не говорит о 30 миллионах курдов, которые ежедневно подвергаются самой чудовищной дискриминации, преследованиям, уничтожению. Почему?

Намекнула также госпожа Клинтон о бойкоте парламента курдскими депутатами, и отметила «насколько важно для оппозиционных партий принять участие в политическом процессе», разумеется, не упоминая о судьбе Хатиба Диджле и о том как он избранный депутат парламента продолжает оставаться в тюрьме. Напомню, что единственной виной господина Диджле является то, что он курд - ни больше ни меньше.

kurdist.ru

В Сирии на подавление повстанцев брошены танки

В Сирии танки правительственной армии вошли в город Хомс. Здесь уже месяц проходят массовые демонстрации против правления президента Башара Асада.

Уже известно о гибели одного человека, сообщил телеканал «Россия-24».

По свидетельству очевидцев, танки ведут огонь из крупнокалиберных пулеметов. А накануне сирийские силы безопасности проводили аресты противников режима Асада в окрестностях Дамаска. Сообщается также, что

некоторые военнослужащие переходят на сторону оппозиции.

С другой стороны, ИТАР-ТАСС сообщает, что в результате штурма правительственными войсками Сирии города Хама погибли 61 мирный житель. Об этом сообщили сегодня местные СМИ.

По свидетельству местных жителей, «танки наступают с четырех сторон, сжимая кольцо вокруг центра города». «На улицах лежат тела убитых мирных граждан, а на крышах здания главной тюрьмы и национальной энергетической компании расположились снайпе-

ры. В городе отключено электро- и водоснабжение», - сообщил один из очевидцев.

Правительственные войска Сирии перешли сегодня в активное наступление и приступили к штурму города Хама /209 км от столицы Дамаск/, в котором в течение последнего месяца происходили самые масштабные демонстрации против президента страны Башара Асада.

Официального подтверждения о начале штурма Хама от правительства Сирии не поступало.

Заявление президента Курдистана Масуда Барзани

Во имя Бога, Милостивого, Милосердного!

Позвольте мне прежде всего выразить мою благодарность Богу за его поддержку во время похорон моей матери, Хамаил Хан. Я благодарен, что похороны прошли мирно и гладко.

Спасибо тем, кто принял участие в поминании моей матери в Эрбиле, Сулеймании, Киркуке, Дохуке и в других местах по всему миру, а также государственным и партийным чиновникам федерального и регионального правительств.

Я благодарен также дружественным мировым лидерам, дипломатам в Багдаде и Эрбиле за направление своих соболезнований к нам по случаю кончины моей матери.

Наша благодарность также должна быть обращена к нашим арабским, туркменским и халдейско-ассирийским братьям, которые принимали участие в поминании, укрепляя в этом процесс нашего братства.

Мы надеемся, что это событие приблизит нас к решению нерешенных вопросов между нами и федеральным правительством в Багдаде. И этот случай еще больше объединит нас здесь, в Курдистане, каким и было стремление моей покойной матери, которая по-своему была частью политического процесса и основания Курдистана, а также нового Ирака.

Мы рады, что печальная смерть моей матери смогла сблизить народ Курдистана, несмотря на наши различия. Я хотел бы сказать, что добро, которое было проявлено в течение последних нескольких дней, наш любимый народ Курдистана никогда не забудет.

Я хотел бы выразить особую благодарность моему брату, президенту Джалалю Талабани, который присутствовал во время всего процесса, от прибытия гроба моей матери в аэропорт, до погребальной церемонии в Барзане, чтобы быть рядом со мной в последующие дни.

От себя лично и моей семьи, я хотел бы обещать народу Ирака и Курдистана, что мы продолжим нашу работу в интересах мира, демократии, справедливости и развития. Все наши способности должны оставаться посвященными достижению устремлений и целей нашего народа, без исключения.

Пусть Бог благословит и сохранит всех вас.

Масуд Барзани И.С. Курдистан.Ру

ДИПЛОМАТ

№ 20 (131) 01-07 Август 2011

ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

ПОСЛЕДНЯЯ
страница

ПБ ПСК соболезнует президенту Курдистана

Политбюро Патриотического союза Курдистана, в среду направило телеграмму соболезнования президенту Курдистана Масуда Барзани, в связи со смертью её матери, ныне покойной г-жи Хамайл Хан

Телеграмма следующего содержания: с глубокой скорбью и печалью Политбюро Патриотического союза Курдистана и всё руководство ПСК получило известие о ее смерти покойной г-жи Хамайл, жены нашего исторического лидера Мустафы Барзани, просим Аллаха упокоить её душу.

Мам Джалаль принял участие в похоронах Хамайлхан

Президент Талабани принял участие сегодня утром в районе Барзан в похоронах г-жи Хамайл Хан мать президента Масуда Барзани и жены лидера мульты Мустафы Барзани.

На похоронах президент Джалаль Талабани, в своей речи выразился о высокой роли умершей в освободительной борьбе курдского народа которая стояла рядом с вечным лидером Мустафой Барзани, в борьбе Курдского народа, а затем была прочитана молитва для упокоения духа покойной в раю Аллахом.

В заключение Президент Талабани выразил искренние соболезнования Президенту Барзани, пожелав ему успехов и долгих лет жизни.

Мам Джалаль провел заседание Политбюро ПСК

Генеральный секретарь Патриотического союза Курдистана Президент Мам Джалаль Талабани, председательствовал на заседании Политбюро партии в Эрбиле, которое состоялось в субботу, 30 июля 2011.

На встрече обсуждалась ситуация в Ираке, Курдистане и в регионе, в дополнение к некоторым партийным делам.

Собравшиеся также обсудили конфликты и разногласия между некоторыми из политических блоков, подчеркивая необходимость того, чтобы лидеры в Курдистане максимально выполняли партийные решения и постановления.

Члены Политбюро говорили о присутствии американских войск в Ираке, они подчеркнули свою поддержку позиции Альянса Курдистана в этом отношении, и указали на риски, с которыми может столкнуться Ирак после вывода американского военного контингента, особенно в спорных районах.

В другом аспекте Политбюро ПСК обсудило ситуацию курдов в районах Курдистана:

Джалаяуля, Саадия и Каратапа Jalawla, Saddia и Qaragara и планы шовинистов и террористов заставить их покинуть свои районы. Политбюро решило обсудить этот вопрос с Демократической партией Курдистана и Региональным правительством Курдистана, чтобы принять необходимые меры и обсудить его с федеральным правительством в Багдаде для обеспечения безопасности курдских граждан в вышеупомянутых районах.

Британия протестует против иранских обстрелов Курдистана

Британский генеральный консул в Эрбиле заявил в понедельник на пресс-конференции, что Великобритания представила ноту протеста в Организации Объединенных Наций в связи с продолжающимися иранскими бомбардировками границ Курдистана, что привело к гибели и ранениям многих людей, а также к бегству большего числа сельских жителей.

"Мы против иранских бомбардировок границ курдского региона", отметил консул Крис Бауэрс.

"Мы подали протест в Организацию Объединенных Наций.

Мы, как британское правительство, утверждаем, что поведение иранского правительства является нарушением норм, потому что оно заставляет гражданских лиц покидать свои деревни", добавил он.

REHMA XWEDÊ LÊBE

Bi nabê kurdên Azerbaycanê,
Serokê Hokumeta Herema Kurdistanê brêz Mesud Barzanîra, bona mirina dayika mêrxwasa Hemayîl xanimê
SERXWAŞÎ

Brêz Serok Mesud Barzanî, em kurdên Azerbaycanê bona mirina dayika Hemayîl xanimê, dayka hemu kurdan serxaşîyê didine We û hemû Kurdistanîyan.

Bila Xudayê mezin sebrê bide cenabê We, Serê we xaşbe, Kurdistan û kurdistanî saxbe, hêmu Barzanîyan saxbin.

Bi mirina Hemayîl xanimê, ji çar alîyê çîhanê gel hatin zîyareta wê. Hemayîl xanim gel civande Kurdistanê Azad, bi mirina xweva yektîya gel dest anî.

Hemayîl xanim dunya xwe guhast, bila cîyê wê bibe cinet, bila rehma Xudayê mezin lêbe. Amîn.

Bi nabê kurdên Azerbaycanê: Tahir Silêman

TƏSİSÇİ VƏ BAŞ REDAKTOR:
TAHİR SÜLEYMAN

İMTİYAZ Ü SERNIVİSAR:
TAHİR SILÊMAN

УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР

ТАХИР СУЛЕЙМАН

Tel: +994 50 352-33-18

Xüsusi müxbirlər:
RAMİZ CƏBRAYILOV

SAKİT ÇIRAQLI

Müəlliflərin mövqeyi redaksiyanın

mövqeyi ilə üstüstdə düşməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri, 40
Küçə S.Mehmandarov ev 25, mənzil-17

Navnisan: Bakü 40 soqaq
S.Mêhmandarov xanı 25 mal-17

Адрес: Баку 40, улица С.
Мехмандарова дом 25 кв-17

Qəzet "Diplomat" qəzetinin bilgisayar mərkəzində yığılıb səhifələnib və "Futbol+ Servis" mətbəəsində çap olunmuşdur.

www. Diplomata-kurdi.com

e-mail: diplomat_gazeti@box.az

Şəhadət namə : NF Ş 005004966

BUSB-un2 sayılı Sabunçu rayonfilialı
VÖEN1800061582

H/h 438010000

Sifariş: 4500